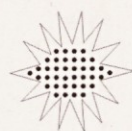

Knjižnica
PIRAN

primorski utrip

ČASOPIS ZA SLOVENSKO ISTRO IN ZAMEJSTVO

PIRAN-IZOLA-KOPER

November 2010 Leto 16 Številka 201 CENA 1 EUR IZHAJA 15. V MESECU /Poština plačana pri pošti 6320 Portorož/

Potrjeni mandati: Župan Pirana Peter Bossman, Izole mag. Igor Kolenc

12.11.2010, OS Piran, konstitutivna seja

11.11.2010, OS Izola, konstitutivna seja

Nezdrava ekonomska razmerja v Sloveniji

Vedno nove prijave na zavod za zaposlovanje (pred kratkim 411 nekdanjih Vegradovih delavcev) imajo za posledico, da smo v Sloveniji v začetku novembra 2010 zabeležili število 102 tisoč brezposelnih in tako presegli magično mejo 100.000, v kar skorajda ni nihče verjel.

Gre za izjemno neugodna ekonomska razmerja (propad velikih podjetij, javni dolg, porast brezposelnih, zmanjšani dotok davščin v državno blagajno), kar bo težko uravnovesiti. Po drugi strani pa gre tudi za eno najslabših razmerij (zaposleni : upokoјenci) v zgodovini Slovenije; pri okoli 840 tisoč delovno aktivnem prebivalstvu imamo v Sloveniji že okoli 574 tisoč upokoјencev (1,4: 1), kar lahko razmerja še poslabšuje, če bo osiromašena pokojninska blagajna. Še dobro, da imamo ob vsem tem vedno optimističnega predsednika vlade, ki zagovarja tudi evro-tezo, da je treba kaznovati tiste članice EU, ki imajo prevelike proračunske primanjkljaje. Slovenija za zdaj tem zapovedane meje ni presegla, ima strahovito visok bruto dolg.

Piranski akvarij odprt

Po daljšem prisilnem premoru so v ponedeljek, 1. novembra 2010, ponovno odprli piranski akvarij, ki si ga lahko sedaj lahko ogledate po mili volji od jutra do poznega popoldneva. O tem, da so ga morali za kar nekaj časa zapreti, ker so menda razstavljali zaščitene morske živali, je še ena debela iz slovenske zakonodaje. Če bi te iste živali kupili v tujini in uvozili, bi bilo vse v redu, smo razumeli pisanje uglednega časopisa Delo. Rezultat: Manj turističnega obiska, izpad prihodka in veliko vprašanj zakaj... Akvarij je odprt od 9. do 19. ure, razen ob ponedeljkih, ko je zaprto.

FOTO: FK-Primorski utrip

Kodak EXPRESS

Quicklab

Foto color laboratory, Obala 114, 6320 Portorož
GSM: 041 602 697, tel.: 05 6771981, e-pošta: fotoquicklab@siol.net

Diamantna poroka - Vinko in Cecilija Detoni

Vinko Detoni in Cecilija Detoni iz Lucije sta si 13. 11. 2010 v poročni dvorani piranske občinske palače, pred pričama Anjo in Urošem, pooblaščenko za sklepanje zakonskih zvez Zvezdano Kraševc in matičarko Lauro Benedetti, po 60 letih skupnega zakonskega življenja ponovno izrekla svoj DA in si izmenjala prstana. Zakonsko zvezo sta sklenila 11. 11. 1950 v Piranu. V zakonu sta se jima rodila dva sinova, Darko in Marjan. Vso srečo in še veliko let skupnega življenja so jima voščili številni svatje, pred občinsko plačo pa so ju pričakali mladi iz Twirling kluba in Mladinskega pihalnega orkestra, jima lepo zaigrali in podarili šopek cvetja.

OD VSEPOVSOD OD VSEPOVSOD OD VSEPOVSOD

Berlin

Ugodne napovedi za Nemčijo

Rast gospodarstva hitrejša kot v kateri koli drugi državi!

Nemčijo, ki letos beleži 20. obletnico ponovne združitve (sporazum ratificiran v zahodnonemškem parlamentu 20. septembra 1990, razglasitev pa 3. oktobra 1990) opredeljujemo kot našega največjega zunanjetrgovinskega partnerja, saj tja prodamo tudi največ blaga in storitev, zato so podatki o rasti gospodarstva, plač, pokojnin in zmanjšanju brezposelnosti še toliko bolj razveseljivi. Jesenska napoved nemškega nacionalnega raziskovalnega inštituta (objavljena v Bildu) namreč pravi, da v tej najmočnejši evropski gospodarski velesili spet beležijo konjunkturo ter da bo letošnja gospodarska rast znašala predvidoma kar 3,5-odstotka!

To je največja gospodarska rast po letu 1991. Vlada s kanclerko Angelo Merkel (v mladosti je živela v DDR) je v času krize v letih 2008/2009 sprejemala ustrezne ukrepe in zlasti rešila avtomobilsko industrijo pred napovedanim zlomom. S tem so rešili tudi številna delovna mesta - in če ima delavec plačo, tudi troši!

Dva ključna dejavnika gospodarske rasti Nemčije

Za uspeh Nemčije sta pomembna predvsem tudi dva ključna dejavnika; povečan izvoz in večja kupna moč prebivalstva. Ocenjujejo, da bodo tudi plače do konca leta 2010 zrasle za 3,5 odstotka, naslednje leto 2011 pa bodo za kakšen odstotek nižje. Znana izjava, da Nemčija ne bo več v nedogled prehranjevala cele Evrope in da se bodo morali tuji „prilagoditi sistemu življenja in reda Nemcev“, bo zaostriala tudi vprašanje nelegalnega bivanja in dela. Samo Turkov je v Nemčiji že 2,3%, Italijanov 0,7%, Poljakov 0,4%, Grkov 0,4%, državljanov nekdanje Jugoslavije pa je bilo še pred 20 leti okoli 700 tisoč.

Nemčija šteje okoli 82 milijonov prebivalcev (v DDR je živelo okoli 16 milijonov Nemcev). V državi je zaposlenih nekaj več kot 40 milijonov ljudi, torej skoraj polovica prebivalstva. V deželi ponovnega razcveta so zadovoljni, ker se je zadnje mesece zmanjšalo tudi število brezposelnih oseb za koli 300 tisoč na okoli 2,9 milijona. Zanimivo je, da ob teh napovedih v letu 2011 predvidevajo tudi rast pokojnin in sicer za 1,1%. Ocenjujejo, da se bodo cene na letni ravni povečale za 1,1 % (septembrska ocena: 1,3%). Tudi Nemčija se zadoljuje - v letu 2010 skupaj za 49 milijard evrov. Ob tem se polni tudi socialna blagajna (+2,4%).

Luxembourg

Nemški Telekom kaznovan

Evropsko sodišče s sedežem v Luxembourgju je potrdilo kazen, ki jo je Nemškemu Telekomu (Deutsche Telekom) izrekla Evropska komisija in sicer v kar visokem znesku 12,6 milijona evrov zaradi previsokega računanjanja mrežne pristojbine.

Sicer pa ima evropsko sodišče (ne smemo ga zamenjati s sodiščem za človekove pravice v Strasbourgu-Francija) kar veliko dela. Pred nedavnim je v enem primeru sklenilo, da delodajalec ne sme prisiliti delavca naj dela tedensko več kot 48 ur.

Mini afera v EU

Kot poročajo tuji mediji naj bi predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy avgusta letos dovolil uporabo službenega vozila za civilne namene - za prevoz cele njegove družine iz Bruslja do pariškega letališča Charles de Gaulle, odkoder so potem poleteli na dopust. Kaj takega pri nas v Sloveniji ni mogoče zaslediti, ker podobnih stvari verjetno nihče konkretno ne nadzoruje.

Bruselj

Kako financirati delovanje EU?

V Bruslju očitno niso zadovoljni s sedanjim načinom zagotavljanja prispevkov članice za evropski proračun, ki v sedanji finančni perspektivi 2007-2013 znaša skupaj okoli 865 milijard evrov + rezerve. Financiranje delovanja Evropske unije oziroma njenih številnih organov ter zagotavljanje prispevkov za vse mogoče - tudi za sklade, jamstva in podobno, je zelo komplicirano. Letni odliki iz proračuna EU v finančni perspektivi 2007-2013 znašajo v povprečju okoli 125 milijard evrov. Vedeti moramo, da denar za plače evropskih poslancev, dnevnice, kilometrine, nagrade, žepnino za delovanje poslanskih pisarnic ter pomočnikov, socialne in pokojninske prispevke zagotavljajo članice same. Če se zgodi na primer še kakšna Grčija nastane nov problem zbiranja oziroma zagotavljanja jamstvenih sredstev. Če se dobro spomnimo so bruseljski uradniki sprva zahtevali naj bo proračun EU (2007-2013) debel nekaj čez tisoč milijard evrov!

Poskus nove oblike financiranja EU z uvedbo evropskega DDV

Če bo predlog sprejet bodo članice Evropske skupnosti (27) v finančni perspektivi 2014-2020 zagotavljale polnjenje proračuna EU s sredstvi iz na novo določenega deleža - t.i. evropskega davka na dodano vrednost (DDV). To lahko pomeni, da bo ostalo manj sredstev za polnjenje proračuna članic, ali pa bodo članice na ta račun zvišale DDV. Vsekakor pa se obeta bolj stabilno financiranje proračuna EU.

V Sloveniji prvič pozitivno z Brusljem

Za Slovenijo je zanimivo predvsem to, da prvič po dolgem času beležimo pozitivno bilanco oziroma razliko med vplačili v bruseljski proračun in dobljenimi sredstvi iz istega proračuna za razne domače in čezmejne projekte. Porabiti bi smeli lahko veliko več, a tega očitno ne znamo ali ne zmoremo, ker nimamo pripravljenih ustreznih projektov.

Evropska unija se postopoma širi - za zdaj le administrativno

V naslednjih letih lahko (kljub skepsi o nadaljnji širitvi) pričakujemo povečano število članic EU s sedanjih 27 na 33 (Hrvaška, Srbija, Črna Gora, BiH, Makedonija, Turčija...), kar bo vplivalo na znižanje povprečja BDP EU, s tem pa tudi na potrebo po večjih prispevkih bogatih članic. Države, zlasti iz balkanskega rajona, bodo prejemale sredstva pomoči iz naslova predpristopnih pogodb. Tako bo Evropa vedno bolj združena, a tudi vedno bolj revna. Širi se tudi bruseljska birokracija. Približno 8000 uradnikom se bodo s 1. decembrom 2010 pridružili novi. Namreč začela bo delovati nova institucija - Evropska diplomatska služba s skupaj 170 stalnimi in deloma začasnimi zaposlitvami ter blizu 10 milijoni evrov nove javne porabe.

Los Angeles (ZDA)

Arnold Schwarzenegger se vrača k filmu?

Iz ZDA prihaja novica, da naj bi se Arnold Schwarzenegger, guverner ameriške zvezne države Kalifornije, po sedmih letih dela v politiki, spet vrnil v Hollywood. Po rodu Avstrijec je v Ameriki zelo popularen. Govorilo se je celo, da bi lahko bil izvoljen tudi za predsednika najmočnejše države na svetu ZDA, a to ne gre, ker ni tam rojen.

Vesolje polno nam potencialno nevarnih asteroidov

V vesolju "tava" okoli 250 nam že znanih asteroidov, majhnih prostemu človeškemu očesu nevidnih planetoidov, ki bi se lahko tudi nevarno približali zemljini atmosferi. Zvezde repatice so nič proti temu kaj bi se lahko zgodilo, če bi na zemljo padel večji planetoid!

Pred 65 milijoni let je na zemljo padel ogromen asteroid. Posledice udara so bile tako hude, da je prišlo do spremembe klime, zaradi česar so izumrli dinosavri.

Asteroidi so različne velikosti. Manjši niso tako nevarni, saj že na poti skozi zemljino atmosfero običajno zgorijo, je pa tudi že nekaj primerov, ko je kakšen goreči ostanek padel na tla v Sibiriji, nepredstavljivo pa bi bilo, če bi na zemljo padel asteroid premera na primer 1000 metrov. Njegov silovit udarcev na Zemljo bi zagotovo povzročil človeško katastrofo. Ali se kaj takega sploh lahko zgodi? Bi lahko asteroid v vesolju še pravočasno preusmerili? Za zdaj še veliko neznank.

Peking

Že šesto ljudsko štetje na Kitajskem

Te dni se na Kitajskem končuje šesto štetje prebivalstva od ustanovitve oziroma razglasitve Ljudske republike Kitajske, 1. oktobra leta 1949, ko so revolucionarne sile Mao Ze Donga porazile vojsko generala Čankajška, ki je skupaj s somišljeniki pobegnil na Tajvan. Leta 1949, ob ustanovitvi komunistične države, jih je bilo okoli 600 milijonov, leta 1994 okoli 1,19 milijarde, do leta 2010 pa naj bi število prebivalcev naraslo že na 1,3 milijarde. Rezultati štetja bodo znani čez kakšno leto.

Eksplozijo naraščanja prebivalstva na Kitajskem je sprožil komunistični voditelj Mao Ze Dong (Mao Ce Tung), ki je v svoji znameniti rdeči knjižici zapisal, da bo Kitajska močna samo, če jih bo veliko. V letih 1960 je že nastal problem kako nahraniti toliko ljudi, zato je Kitajska bila takrat prisiljena uvažati hrano in tujino prositi za pomoč.

Eksplozijo prebivalstva so nekako ustavili s "predpisom" leta 1990, ko je oblast izdala navodila, da sme vsaka kitajska družina (izjema so manjšine) imeti le po enega otroka, kajti za vsakega naslednjega starši ali posvojitelji ne dobijo nikakršnih socialnih in drugih olajšav oziroma mora družina plačati vrtec, šolo... Kitajce, ki jih je po oceni najmanj 1,3 milijarde, te dni preštevava več kot 6 milijonov popisovalcev. Skorajda ni mesta, ki ne bi štelo vsaj 5 milijonov prebivalcev. Šanghaj ob morju na vzhodu Kitajske, kjer je bila letos svetovna razstava EXPO (ogledalo si jo je okoli 70 milijonov obiskovalcev), ima samo v svojem središču 18 milijonov prebivalcev, v okolici pa še 6 milijonov, skupaj torej 24 milijonov! Na trgu nebeskega miru v Pekingu pa zna biti tudi nepopisna gneča, kar smo videli na lastne oči, ko smo novinarji mednarodne organizacije FIJET obiskali Kitajsko. Rezultati štetja bodo znani čez dobro leto. Kitajci, čeprav jih je toliko, ne živijo tako slabo kot mislimo mi Evropejci. Njihov standard se hitro izboljšuje. Res pa je, da znaša plača tamkajšnjega navadnega delavca 500 juanov (okoli 50 evrov).

Šanghaj
Zapri EXPO 2010
Sloveniji zlato priznanje

Na fotografiji simbol EXPO in slogan Boljše mesto, boljše življenje.

Po neuradnih podatkih si je svetovno razstavo od maja do konca oktobra ogledalo okoli 70 milijonov obiskovalcev. Letos se je predstavila tudi Slovenija in prejela zlato nagrado za kreativno notranjost, kar je izjemno priznanje slovenskemu paviljonu. Ob zaključni prireditvi so bila 34 paviljonov EXPO 2010 podeljena priznanja v različnih kategorijah. Izjemno veliko razstavišče blizu Šanghaja, ki so ga že začeli pripravljati oktobra 2009, smo si ogledali tudi novinarji Primorskega utripa.

92 let po prvi svetovni vojni

Prva svetovna vojna (1914-1918) je bila vojna izčrpanja, nastala pa je zaradi skrajno zaostrenih nasprotij med imperialističnimi velesilami. Zahtevala je okoli 16 milijonov žrtev. Med pomembnejšimi poraženci vojne je bila Nemčija, ki je 11. novembra 1918 zaprosila za premirje, oziroma je kapitulirala, kakor tudi njene tedanje zaveznice. Leta 1918 se je začel tudi pospešen razpad Avstro-Ogrske, ki je bila razbita na nacionalne države. Nagrajena je bila Italija, ki je po Londonskem paktu dobila precejšen del ozemlja na prostoru nekdanje Jugoslavije. Že 19 let pozneje, septembra 1939, so Nemci z napadom na Poljsko začeli drugo svetovno vojno, ki je terjala več kot 50 milijonov žrtev.

Rim

Se v Italiji obeta vladna kriza?

Vodja Severne lige Umberto Bossi je, kot piše Primorski dnevnik, v četrtek prejšnji teden zaman skušal prepričati predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija, nekdanjega tesnega prijatelja in političnega sodelavca Silvia Berlusconi, naj omili polemiko do premiera. V vladnem zavezništvu se sedaj lomijo kopja, odstopili naj bi kar 4 „Finijevi“ ministri - in povzročili vladno krizo - in to prav sedaj, ko tudi pri naši sosedih vlada huda gospodarska kriza, Italija pa velja za državo z največjim javnim dolgom v Evropi. Namesto, da bi v Italiji politične stranke strnile vrste se Demokratska stranka kot kaže pripravlja na vložitev parlamentarne nezaupnice Berlusconiju. V teh dneh naj bi bilo jasno, ali bo moral Berlusconi odstopiti?

Pa še res je

Razglas pove vse

Ugibanj ali je mag. Igor Kolenc, novi župan Izole, domačin ali „forešt“, je konec. Predsednica Občinske volilne komisije Monika Mavsar je v razglasu črno na belem zapisala: Dr. Tomislav Klokočevnik, Levstikova 2, Izola (prejel 3253 glasov ali 47,68 %). Mag. Igor Kolenc, Ulica Istrskega odreda 6, Izola (prejel 3569 glasov ali 52,32%).

Neodvisni nestranski časnik za območje Slovenske Istre in zamejstva Primorski utrip

Ustanovitelj in izdajatelj:

primorski utrip

informa

Odgovorni urednik: Franc Krajnc
Naslov uredništva in oglasnega oddelka:
Primorski utrip, Obala 125 Lucija,
6320 Portorož
Tel.: 05 6777 140, telefax: 05 6777 139
E-pošta: informa.portoroz@siol.net
www.primorski-utrip.si

Informa Portorož, tržno komuniciranje in
informiranje Obala 125, 6320 Portorož,
Adrijana Krajnc Vasovič s.p.
Tel.: 05 6777 140, telefax: 05 6777 139
E-pošta: informa.portoroz@siol.net

Matična številka: 1094343,
ID št. za DDV: SI59225246
TRR: 1010 0003 5275 306
Banka Koper, PE Lucija
Letna naročnina (za 12 števil) 12,00 EUR

Časopis je vpisan v razvidu medijev Ministrstva
za kulturo RS pod zap. št. 460.

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
(Ur. List RS št. 89/98) sodi časopis med proizvode
za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.

Tehnično urejanje: Informa Portorož
Tisk: Tiskarna Vek Koper
Naklada: 2000

Spremembe so se šele začele!

Zvezda izvolitve za piranskega župana je zdravnik Peter Bossman (SD). Dr. Klokočovnik (IJN) in Tomaž Gantar (PJN) rahlo razočarana.

"Zmagale sile kontinuitete"

Veliko resnice je v besedah enega od kandidatov za župansko mesto na Slovenski obali. Res je, spremembe so se šele začele - in to takšne, da je po štirih letih spet prišla na oblast rdeča opcija, ki je sicer na Slovenski obali trdno ideološko zasidrana v zavesti tukajšnjega prebivalstva. „Avanti popolo, Bandiera rossa“, je odmevalo 24. oktobra zvečer na Ljubljanski ulici v (nekoč) ribiškem majhnem mestecu, kjer se vsi dobro poznajo. Tomislav Vitezica, eden vidnih članov IJN, je potem ko so dobili v štab prve rezultate, preprosto izjavil: „Zmagale so sile kontinuitete“- grenko spoznanje, da so nekatere doslej vodilne opcije „plesale samo eno poletje“. Nič drugače ni bilo v Piranu. Slab začetek volilne kampanje, a vendarle dober konec, kot da so se volivci zarotili proti Gantarju. Nič ni štel; zgodovinska garažna hiša, Tartinijev

trg, portoroška promenada...Lepše se sliši - in vidi - socialni pristop do človeka. V kriznem času, v katerem smo, vrežejo ljudska menza, boni za hrano, enakost, spoštovanje sočloveka. Kolo zgodovine je treba obrniti nazaj za 100 let, ko lahko lačnim in razočaranim obljublamo nebesa, pa bo vse dobro, vsem prav. Zvezda lokalnih volitev 2010 je vsekakor novi piranski župan Peter Bossman, dr. med., o katerem sedaj poročajo domala vsi domači in svetovni mediji, celo CNN! Lahko bi rekli, da je v nekaj dneh naredil več za prepoznavnost Slovenije - in Pirana - kot vsi turistični strokovnjaki od osamosvojitve dalje. Izvolitev temnopoltega župana doma iz Gane (s slovenskim državljanstvom), je za mnoge medije po svetu tudi prvovrstna novica. Nikakor pa Bossmana ni mogoče primerjati z Obamo. Izvolitev Bossmana je dokaz slovenske odprtosti in demokracije, ki ne pozna rase, diskriminacije. Slovenščina, ki je res še ne obvlada dobro, bo pri njegovem županovanju

zadnji problem. Je človek dialoga, kar je sam večkrat javno poudaril.

Zagotovo bo imel veliko več dela s čiščenjem občinskega „portfelja“, kombinacijami imenovanja podžupanov, njihovega števila, direktorja občinske uprave, ostalih pa tudi po nobenem zakonu ne more kar tako odsloviti. Lahko jih premesti na drugo ustrezno delovno mesto - in s tem poveča število zaposlenih. V piranskem in izolskem občinskem svetu bo sedela pisana skupina mladih in srednje mladih, tudi povsem novih ljudi, ki se bodo šele učili pravih lokalne samouprave. Tretjina svetnic in svetnikov v Piranu je hrvaške narodnosti s slovenskim državljanstvom, kar je še en dokaz kako odprta in demokratična je država Slovenija.

Srce, toplo kot sonce!

„Srce, toplo kot sonce“, je bil tudi eden izmed uspešnih sloganov SD Piran, ali bolje rečeno specialista za politično propagando in volilno

kampanje, samostojnega podjetnika Sebastjana Jeretiča, ki je nekoč opravljal podobno delo za Boruta Pahorja. Lahko bi rekli; prišel, videl (zaslužil), zmagal.

Nič več „Izola je naša“, „Piran je naš“. Morda le še „Koper je naš“. Pa saj „naši“ v bistvu niso niti sodelovali, da bi nam bili za zgled, pa čeprav bi bilo to glede na obmorsko lego in zgodovinsko pogojenost tega območja še kako potrebno. Koordinacije na Obali v zadnjem mandatu tako rekoč ni bilo. Sedaj bo drugače, ker novi župani ne bodo obremenjeni s starimi osebnimi in političnimi nekompatibilnostmi.

Spremembe?

Nanje vsi čakamo. Dva zdravnika specialista sta prejela premalo glasov in sta zapustila županske stolčke ter se posvetila svojemu izvirnemu delu v bolnišnicah. Velika pridobitev za naše zdravstvo!

In spet vprašanje. Zakaj hočejo zdravniki biti župani in ne več

zdravniki? Zato, ker morda niti ne vedo kaj jih čaka. Že kar hitro bodo spoznali, da je občina nekakšno podjetje, ki naj ga vodi izkušeni menedžer ter da je pot od danih obljub do dejanj silno dolga, dolgovi zaradi obljub svojim podanikom pa se kopičijo kot nekakšne neizplačane obresti.

Lokalne skupnosti, ki jih je v Sloveniji očitno že preveč (210), bodo vedno bolj odvisne od državne pomoči, ali bolj strokovno - primerne porabe. Problemi finančne narave bodo šele prišli, ne danes, pač pa že jutri, ko bodo občine odprodale vso svojo zlatino; zemljišča, parcele, objekte...

Odmot pa do krize krpanja občinskega proračuna ni več daleč. S krizo krpanja pa nastaja tudi kriza sodelovanja različnih zastopanih političnih opcij, ki jim ne smejo biti v interesu drugačni, kot le skupni cilji - in če teh ni, uboga piranska in izolska lokalna samouprava, od katere tolikokrat nagovorjeni občanke in občani ne bodo imeli veliko. In spet bodo tu volitve, nove obljube.

Franc Krajnc

Občina Piran

Rezultati lokalnih volitev, 10. 10. 2010 - Občinski svet

Na volitvah 10. 10. 2010 je imelo pravico voliti 15.016 volilnih upravičencev. Vpisanih v volilne imenike je bilo 14.984. Glasovalo s potrdili: 2. Oddanih glasovnic: 7.523. Neveljavnih: 301. **Volilna udeležba 50,09%.**

Občinski svet

SD - Socialni demokrati:

Meira Hot, Mitja Cestnik, Jelka Pečar, Peter Bossman, Dušana Đukić, Monika Romanello Rebol.

PJN - Piran je naš:

Alenka Šuto, Tomaž Gantar, Šime Kopilovič, Marko Tancer, Marino Mahnič.

Neodvisen.Si - Indipendente.Si

Zora Mužinič, Slavko Ivančič,

Gašpar Gašpar Mišič, Andreja Humar Fatorič.

DeSUS - Demokratična stranka upokojencev:

Milica Maslo
Stanislava Premru-Lovšin

LDS - Liberalna demokracija Slovenije:

Darij Barrile
Tatjana Voj

SDS - Slovenska demokratska stranka:

Mitja Jančar
Marijan Tončič

Združena Istra:

Boštjan Vranješ
Italijanska narodna skupnost:

Alberto Manzin
Luciano Monica
Bruno Fonda

Volitve za župana

Kandidati v prvem krogu, 10. 10. 2010:

Peter Bossman
Tomaž Gantar

Gašpar Gašpar Mišič

Franko Fičur
Marijan Tončič
Boštjan Vranješ
Stanislava Premru-Lovšin
Stojan Petelin
Dragica Blatnik.

V drugi krog, 24. 10. 2010, sta se uvrstila:

Peter Bossman, ki je prejel 3.433 glasov (51,42%)

Tomaž Gantar, ki je prejel 3244 glasov (48,58%)

Izvoljen je bil Peter Bossman, dr. med., roj. 2. 11. 1955, s stalnim prebivališčem v Luciji, Šolska 1. Razglašen za župana na konstitutivni seji Občinskega sveta Piran, 12. 11. 2010. Župansko funkcijo bo opravljal profesionalno.

Predsednica občinske volilne komisije Piran je bila Selma Bobera Stanovnik.

Občina Izola

Županske volitve (drugi krog), 24. 10. 2010

Rezultati

V drugem krogu je od skupaj 13.269 volilnih upravičencev glasovalo 6880 volivcev, 2 sta glasovala s potrdili. Volilna udeležba: 51,87%.

Neodvisni kandidat za župana (s podporo SD) mag. Igor Kolenc je prejel 3569 glasov (52,32%).

Kandidat za župana dr. Tomislav Klokočovnik (IJN) je prejel 3253 glasov (47,68%).

Novoga župana mag. Igorja Kolenca so razglasili na konstitutivni seji Občinskega sveta Izola, 11. 11. 2010.

Volitve - občinski svet Občine Izola

Na rednih lokalnih volitvah kandidat in kandidatov za občinski svet, 10. oktobra 2010 so bili izvoljeni:

IJN - Izola je naša:

Tomislav Klokočovnik, Darko Grad, Rozana Prešern, Alojz Zorko, Bogdan Gerk, Manca Vadnjal.

SD - Socialni demokrati:

Breda Pečan, Aleksej Skok, Marino Domio, Romina Kralj, Sebastjan Morato.

DeSUS - Demokratična stranka upokojencev:

Branko Simonovič, Vlado Marič, Marjetka Popovski.

Lista Mef in Izolani:

Drago Mislej, Slavko Samotorčan.

SDS - Slovenska demokratska stranka

Radivoj Nardin, Nevijo Frank.

Združeni za Izolo:

Edi Grbec.

LDS - Liberalna demokracija Slovenije:

Davorin Adler.

Oljka:

Vojko Ludvik.

Italijanska narodna skupnost:

Felice Žiža, Silvano Sau.

Mednarodni sejem pršuta (ISAP) v Tinjanu

Tradicionalni mednarodni sejem pršuta (ISAP 2010) v Tinjanu (Hrvaška) se je razvil v zanimivo gospodarsko manifestacijo, ki pritegne vedno več obiskovalcev.

Tinjan - leta 2006 proglašen za Občino istrskega pršuta. FOTO: FK-Primorski utrip. Pokušnja pršuta.

Letošnji sejem na prostoru v neposredni bližini občinske zgradbe mesteca Tinjan je za razliko od prejšnjih let trajal kar dva dni, od 23. do 24. oktobra.

Obiskovalci so imeli kaj videti. Pokušali in kupili so lahko različne vrste pršuta, domače klobase, ovčji sir, oljčno olje, fritule, sadje, pečene kostanje, pred sejmskim prostorom pa so prodajalci in obrtniki ponujali različno blago in spominke. Istrski pršut iz svinjskega mesa je najpomembnejši in najbolj cenjen tradicionalni istrski proizvod, so zapisali v sejmsko zbiranko. Vstopnina na sejem je bila 10 kun (1,4 EUR).

Pršut in druge suhomesnate proizvode je ponujalo 29 proizvajalcev; 11 iz istrskih regij, 10 iz Dalmacije, 1 iz Krka, 3 iz BiH, 1 Kras Istra d.o.o.

Folklorni nastop „Kumpanije kosirici“.

(Slovenija) ter po en proizvajalec iz Avstrije, Italije in Španije. Poudarili so, da so na letošnjem sejmu prvič gostili tudi proizvajalce iz italijanske pokrajine Friuli Venezia Giulia. Iz njihovih pršutarn prihaja tudi znameniti pršut Vecchio Saurus. Tako rekoč na sejmišču, v prostorih občinske zgradbe, je v soboto, 23.

oktobra, potekalo zanimivo srečanje članov Društva za slovensko-hrvaško čezmejno sodelovanje in druženje na območju eko parka Kras, ki ga vodi Valter Miklavčič. Tema pogovora: Modernizacija prog in boljše železniške povezave med Slovenijo in Hrvaško prek Istre. Gostitelj srečanja je bila Občina Tinjan.

Letos so v Sečoveljskih solinah pridelali izredno malo soli

Na srečanju v Piranu (14. 10), ki ga je povezovala Lea Kalc Furlanič, so govorili o soli kot strateški življenjski surovini, ki je žal pridelamo vse manj in vse več tudi uvozimo.

Sečoveljske, lucijske in strunjanske soline so leta 1946 dale 45 tisoč ton soli, bilo je okoli 300 zaposlenih, 64 let pozneje, v solni sezoni 2010, pa le 52 ton. Prihodek samo 3.000 evrov! Stroškov za plačo 80 zaposlenih znašajo mesečno najmanj 120.000 evrov, ostalih stroškov zaradi urejanja poškodovanih nasipov pa več kot pol milijona.

Letos je bilo vreme solinarjem res nenaklonjeno. Ko bi morali pobirati sol se je ulilo.

Direktor družbe Soline, pridelava soli d.o.o. Alojz Jurjec: „Strah me je, če se bo zgodba iz leta 2010 ponovila tudi v letu 2011, če nam bo spet tako nagajalo vreme. Sedaj prodajamo lanske zaloge. Državnih rezerv je 600 ton, seveda jih ne smemo kar tako prodati - in če bo šlo tako naprej, se solinam slabo piše“.

Na pogovoru je bilo čutiti veliko nostalgije po starih solinah, po nekdanjem načinu dela, toda pozablja se, da so bile solinarske družine takrat življenjsko odvisne večinoma od zaslužkov od prodaje zelenjave in pridelane soli. Danes lahko na prste preštejemo kmete, ki se ukvarjajo z obojima.

Slovinci porabimo za vse namene (za prehrano, industrijo, posipavanje cest) letno okoli 60 tisoč ton belih kristalov. Praktično vse te količine uvozimo. Pa še cenejše je. Če bi soline opustili bi tam z leti nastala navadna džungla.

Na Turistici o kulturnem turizmu

Fakulteta za turistične študije Portorož - UP Turistica je 3. novembra na sedežu fakultete v Portorožu organizirala razpravo o kulturnem turizmu, ki je očitno pri nas še v povojih.

Na fotografiji z leve: Polona Senčar, prof.dr. Sonja Hoyer, Toni Biloslav, dr. Irena Weber.

Izhodišč za vneto razpravo je bilo kar nekaj, zgodba o ponudbi in smereh razvoja slovenskega turizma pa je vedno enaka. Akterji ne najdejo sodelovanja s turističnim gospodarstvom, ki živi svoje življenje in ni naklonjeno zvrstem turizma, ki kratkoročno ne prinašajo dobička.

Razpravljavci (na fotografiji) so razmišljali in govorili o skritih potencialih Pirana, ki je že sam po sebi kulturnozgodovinski spomenik, pa tudi o tem ali smo sploh sposobni vse to kar imamo - od spomenikov, obzidja, cerkva, Forma vive, Benčanke, Tartinijevoga spomenika, Tartinijeve hiše... vključiti v našo turistično ponudbo kot poseben zanimiv segment - in to seveda na poseben prikupen in zanimiv način tudi tržiti, pripraviti kulturne prireditve svetovnega ranga? Izkazalo se je, da ne. Toni Biloslav, ravnatelj Obalnih galerij Piran, je predstavil edinstveni kulturni spomenik v naravi - Forma vivo na Seči, ki leta 2011 beleži 50 let delovanja. Ali ne bi kazalo ob tako visoki obletnici pripraviti kakšen odmeven simpozij in povabiti svetovno smetano kiparstva, se je vprašal in hkrati dodal, da pač ni interesa. Dejal je, da niti slučajno na Forma vivo ne vozi turistov nobena naša turistična agencija, čeprav bi tam imeli kaj videti. Sledil je odgovor iz publike - organizirajte obiske kar vi sami. Omenil je še eno prireditev v Solinah - Genius Loci - ki pa bo kot kaže zamrla, ker je Mobitel ni več pripravljen financirati.

Predstavnica turistične agencije Maona Polona Senčar, ki kot kaže tudi edina v tem kraju spodbuja kulturni turizem - organizira potovanja na kulturne prireditve, slikarske razstave doma in po svetu - je mnenja, da v naši turistični organiziranosti manjka t.i. kulturni menedžment, saj v bistvu v hotelskih organizaciji, pa tudi v Turističnem združenju Portorož nimajo ustrezno usposobljenega delavca, ki bi profesionalno skrbel za razvoj kulturnega turizma. Prof. dr. Sonja Hoyer je našela vrsto zanimivosti ter osebnosti iz naše preteklosti, ki pa žal niso vključeni v našo turistično ponudbo kot posebna zanimivost.

Pirančani imamo znamenitega Tartinija, rojenega v tem mestu, ki so mu naši predniki leta 1896 postavili impozantni spomenik, hranimo njegovo menda celo originalno violino. Avstrijci imajo Mozarta. Primerjava verjetno ni mogoča, a vidimo lahko kaj so v pogledu turistične ponudbe ustvarili oni in kaj mi. Mozart-Kugeln pozna domala ves svet, kajpa Tartinijeve kroglice? Takih primerov je kar nekaj.

Dušan Senčar je dodal izvirmo misel: "Za kulturni turizem potrebujemo kulturo in turista". Pa še res je. Vprašanje pa je ali imamo dovolj znanja o kulturi, naši zgodovini in ali znamo na primeren način pritegniti turiste, ki bi jih to res zanimalo?

Predstavnica Inštituta za kulturno dediščino turizma je menila, da je treba

vse to kar želimo ponuditi preoblikovati v dostopno in razumljivo zgodbo, pri čemer so pripravljene sodelovati. Omenila je primer Občine Izola, ki je lani prispevala proračunska sredstva za promocijo arheološkega parka Simonov zaliv.

Natalija Planinc, predsednica društva ANBOT iz Pirana je dejala, da bi se morali bolj nasloniti na institucije v nevladnih organizacijah, ki že tako ogromno naredijo za razvoj in prepoznavnost kulturno-zgodovinskih posebnosti oziroma kulturne dediščine. Kot primer je navedla leta 2006 uspešno organizirane Dneve obzidnih mest.

Mag. Tomi Brezovec je slikovito prikazal kako se s Simičem že nekaj let neuspešno borita za ustanovitev turističnega muzeja v Portorožu. Novi piranski občinski svetnik Mojmir Kovač je še najbolje ugotovil, da za vsem, tudi za kulturnim turizmom, stoji edina zveličana stvar - želja po dobičku, česar pa v tem primeru ni mogoče doseči na kratek rok, zato tudi pobudniki ne vidijo nobenega pravega interesa pri turističnem gospodarstvu. Še dobro, da imamo turistično fakulteto.

Hrvaška Istra

Ypsilon postaja avtocesta

Hrvaški je veliko do tega, da bi čim prej zgradila avtocesto od Pulja do mejnega prehoda Kaštel (približno 80 km), kar ji sodeč po fotografijah v dobri meri tudi uspeva, saj je asfaltiranih že več deset kilometrov vzporednega traku Ypsilon. Čeprav pospešeno gradijo vzporedni krak t.i. Ypsilon (obstoječe hitre ceste) je bolj malo verjetno, da bi lahko celotno

traso AC dokončali do turistične sezone 2011. Cestnina na cestninski postaji Mirna trenutno 14 kun (1,70 EUR). Vprašanje je, če bo cena ostala enaka, ko bo zgrajena avtocesta. Hrvaška si želi, da bi tudi Slovenija pospešila gradnjo hitre ceste Koper-Dragonja z navezavo na bodočo novo AC. Zastoji pa kot kaže ne

nastajajo toliko zaradi ceste, pač pa bolj zaradi stroge schengenske kontrole na meji s Hrvaško. Do ukinitve mejnih prehodov, ki v bistvu predstavljajo kontrolne točke zunanje meje EU, pa bo še dolga, kajti že sedaj se poraja glavni problem kako postaviti schengensko kontrolo na bodoči zunanji meji proti BiH in Srbiji.

Novi piranski župan je zelo aktiven

Pred volitvami je obiskal tudi domačijo Riharda Kneza v Strunjanu, 28. oktobra pa se je pridružil slavju, ki so ga za občinskega nagajenca Maria Čeliga v gostišču Valter v Dragonji priredili sorodniki.

Novi župan Peter Bossman na srečanju z občinskim nagajencem Čeligom v Dragonji. FOTO: FK-Primorski utrip.

Zmagovalec letošnjih županskih volitev v Piranu Peter Bossman (SD), novi župan Občine Piran, je postal ena najbolj zanimivih osebnosti leta, o njem pa so se razpisali številni domači in svetovni mediji. Kljub temu, da ima pred prevzemom funkcije profesionalnega župana Občine Piran veliko dela z usklajevanjem „koalicije“, postavitvijo podžupanov in vodje občinske uprave, najde tudi čas za uresničevanje predvolilnih obljub, da bo, če bo le mogoče, gojil tesne stike z občankami in občani. Fotografije kažejo obisk Petra Bossmana pri družini Knez v Strunjanu, kjer so mu že pred volitvami priredili topele sprejem, Rihard Knez pa mu je poklonil njegovo znano pesmarico. V četrtek, 28. oktobra, pa se je Bossman pridružil slavju, ki so ga v čast letošnjemu občinskemu nagajencu Mariu Čeligu iz Sečovelj v gostišču Valter v Dragonji priredili sorodniki, sodelavci in znanci. Visoko občinsko priznanje - Zlati grb Občine Piran - je kamnoseku Čeligu izročil župan Občine Piran Tomaž Gantar na osrednji proslavi ob občinskem prazniku, 15. oktobra, v portoroškem Avditoriju.

„Ponosni smo na vaše delo“, je nagajencu med drugim dejal Peter Bossman in se za kratek čas ustavil na skupni večerji. O liku nagajenca je govoril Atilio Radojkovič.

Na fotografiji: Sprejem na domačiji Riharda Kneza v Strunjanu.

Župan

*Lep in čudovit si ti Piran,
po celi Evropi boš poznan.
Izven naših meja te bojo hvalili,
da našega Bossmana
za župana smo izvolili.*

*In zato smo ga izvolili,
ker zaupanje od njega smo dobili
in še eno dobro od njega je,
da ljudi so prepoznali,
da ima kot sonce toplo srce.*

*Zato smo dali naš glas,
ker smo videli, da Bossman
bo dobri župan naš.
Ne bo gledal ne levo
ne desno kdo si,
Bossman bo bil župan
za vse ljudi.*

*Še Tartini, če bi mogel,
bi dal svoj glas,
samo da Bossman bi
postal župan naš.
Mi zato vriskamo na ves glas
živijo, živijo Bossman,
dr. med.- župan naš.*

Strunjan, 25. 10. 2010
Rihard Knez

Poslanci generatorji velikih stroškov?

Ure in ure obmetavanja z nizkotnimi besedami v parlamentu je bolj podobno babam na tržnici, kot pa resnemu in odgovornemu delu dobro plačanih poslank in poslancev. Vse to plačamo mi, davkoplačevalci, ki nam je v demokraciji dano, da lahko odločamo tudi na referendumih. Državljeni Slovenije bomo tako v nedeljo, 12. decembra 2010, odločali na referendumu ali smo za zakon o RTV ali smo proti.

To bo od leta 1996 že štirinajsti referendum, odkar smo prvič odločali za ali proti sistemu volitev v državni zbor.

Če po večurnih razpravah in trošenju dragocenega časa ne pride do dialoga v parlamentu smo na vrsti mi državljani, ki naj bomo pametnejši in na referendumu odločimo, česar niso sposobni storiti naši poslanci, ki smo jim zaupali tako visoko politično funkcijo.

Sedaj so nas spet porinili v položaj, ko odločamo o nečem, česar zagotovo, upam si trditi, ne poznamo! Državni parlament nas v resnici že drugič pošilja na referendum o zakonu o RTV, ki ga je izglasoval s pičlo večino komaj sklepčnega DZ - in sicer z enostavnim vprašanjem ali smo za zakon ali proti zakonu o RTV. Rezultat tega bo najmanj 4 milijone evrov stroškov, ki bi jih lahko porabili za marsikaj bolj pametnega! Tu je treba prišteti še stroške referendumske kampanje, ki povečini prav tako izvirajo iz državnega proračuna.

Odgovor bo seveda to je demokracija, demokratični postopek. Ljudje imajo pravico odločati... Kaj potem počenjajo v našem imenu poslanci?

Določiti pravila in omejitve

Najmanj kar je, bi morali določiti neka pravila, limite. Odločitev v parlamentu bi morala biti izglasovana z absolutno večino (nad polovico) 46 poslancev. Odločitev na terenu bi veljala, če bi ZA glasovalo več kot 50% volilnih upravičencev.

Če je kaj, potem je ta referendum skregan s pametjo. Nekaj demokratično izvoljenih političnih lovcev se je preselilo na drugo stran in še naprej modrujejo v parlamentu ter prispevajo svoj glas za izglasovanje referenduma.

Komentator Dela je zapisal, da je veliko število referendumskih pobud lahko znak politične disonance (neubranosti, nesoglasij, nesporazumov) v državi, kar se po našem mnenju mirno prenaša tudi v vrste najvišjega zakonodajnega telesa - parlamenta. Kje je tu odgovornost, zakaj je narod tako neumen in zakaj so poslanci, ki nam krojijo zakone in referendume tako pametni? Pa še nekaj mesto za komentarje na toliko opevani in toliko „osovraženi“ RTV dobivajo tudi negativci. Tudi to je demokracija.

Zakon o RTV bi moral začeti veljati 1. januarja 2011. O na moč podobnem zakonu o RTV smo državljani že odločali na referendumu pred petimi leti. Zakon so takrat podpirali poslanke in poslanci iz vrst SDS, NSI, SLS, NSN in DeSUS.

Tokrat gre za statusno preoblikovanje zavoda, je med drugim v parlamentu razlagala ministrica za kulturo Majda Širca, medtem ko je glavna kritičarka poslanka Eva Irgl telefonirala, saj menda morajo biti poslanci vedno v stiku s svojim vodjem.

Še najbolj pošten med vsemi je bil poslanec dr. Gorenak, ki je odkrito povedal, da je medij pač stvar poželenja s tiho namero nadzora dane medijske svobode - in težko bo kdajkoli drugače.

Franc Krajnc

Banka dosledna do malih dolžnikov

Občan iz Lucije nam je prinesel v uredništvo poziv banke naj njegovo podjetje takoj poravnava prekoračitev pozitivnega stanja v znesku 39,71 evra sicer bodo sprožili sodni postopek in ovadbo zaradi suma storitve kaznivnega dejanja v skladu s predpisi, ki urejajo kazensko pravo.

Za nadomestilo poslanega opomina, ki znaša 4,50 evra (11,5%) so bremenili (prazen?) transakcijski račun, ki ga banka vodi in si mirno zaračunava stroške vodenja.

Banka imetnika računa poziva, da nedovoljeno prekoračitev pozitivnega stanja poravnava najkasneje v 15 delovnih dneh od izdaje opomina, sicer bo odpovedala Okvirno pogodbo o plačilih in storitvah in ukinila transakcijski račun ter za poravnavo sprožila sodni postopek... Komitent ugledne banke nam je povedal, da je to bil njegov prvi minus in ga je že poravnal preden je prejel opomin.

Iz opomina dolgoletnemu komitentu, ki je, kot pravi, imel vedno pozitivno stanje, lahko razberemo kako precizne so banke ko gre za male komitente, ki v bistvu banke držijo pokonci. Zanimivo bi bilo ob tem vedeti kakšne vrste opominov pišejo banke tajkunom, ki so pri njih najeli več deset milijonske vsote posojil, ki jih banke morda ne bodo nikoli več videle, še zlasti, če jih niso zavarovale s prvovrstno hipoteko.

Piran

28. mednarodna arhitekturna konferenca (20. in 21. november 2010)

Podelitev nagrade Piranesi 2010 bo v nedeljo, 21. novembra, ob 13. uri v Gledališču Tartini. Po slovesnem nagovoru župana Petra Bossmana bo nagrado podelila ministrica za kulturo Majda Širca.

Letošnji Piranski dnevi arhitekture so posvečeni pokojnemu ustanovitelju in predsedniku Vojtehu Ravnikarju. Letošnja tema: Reanimacija arhitekture.

Arhitektura je znanost, ki ima močan vpliv na oblikovanje prostora in na življenje. Ali sodobna arhitektura in arhitekti odgovarjajo na sedanjo situacijo globalne, okoljske in finančne krize so pomembna vprašanja, na katera bodo zbrani, predvsem tudi mladi arhitekti, želeli dobiti odgovor.

Konferenca bo soočila osem različnih arhitekturnih pogledov, ob tem pa bo poskusila poudariti, da je bistvo trajnostnega razvoja kakovostno arhitekturno oblikovanje ter individualna moralna odgovornost.

Predavanja v Gledališču Tartini v Piranu se bodo začela v soboto, 20. novembra, ob 9.45. Otvoritveni nagovor Maja Ivanič. Zvečer ob 20. uri bo v nekdanjem skladišču soli Monfort v Portorožu mednarodna arhitekturna razstava Piranesi 2010 in druženje.

PRISTOP K UPOKOJITVENI STAROSTI V EVROPSKI UNIJI

V večini držav članic EU je upokojitvena starost podobna in znaša 60 do 65 let za ženske in 62 do 65 let za moške.

Vsaka država ima razvite programe socialne varnosti za obdobje, ko posameznik ni pridobitno sposoben. Del socialnega sistema je sistem varstva starejših oseb, ki pridobiva med vsemi socialnimi programi politično, ekonomsko in socialno vedno pomembnejšo vlogo, saj delež starejših prebivalcev v razvitem svetu narašča, po drugi strani pa je javni pokojninski sistem v večini razvitih držav dolgo predstavljal glavni oziroma edini vir finančnih sredstev starejših ljudi. Med državami obstajajo različne ureditve pokojninskih sistemov, različni pogoji in načini za pridobitev pravice do pokojnine, namen pa je pri vseh enak, to je zagotovitev primernega dohodka starejšim prebivalcem. V nadaljevanju bomo predstavili upokojitvene starosti, ki veljajo v različnih državah Evropske unije.

Evropski pristopi k upokojitveni starosti

Za države članice Evropske unije so značilni različni pristopi glede upokojitvene starosti. V večini držav je upokojitvena starost podobna in znaša za ženske od 60 do 65 let in za moške od 62 do 65 let. V tabeli 1 je prikazana starost za redno upokojitev v državah članicah EU.

Iz tabele 1 je razvidno, da se v večini evropskih držav postopoma podaljšuje upokojitvena starost. V Grčiji je reforma iz leta 1992 dvignila zakonsko določeno upokojitveno starost na 65 let. V Veliki Britaniji je izenačenje na enako upokojitveno starost 65 let predvideno med letoma 2010 in 2020. V Avstriji se bo v obdobju 2024-2033 upokojitvena starost za ženske povečevala za 6 mesecev na leto, dokler ne bo dosegla 65 let. V Franciji naj bi se do leta 2018 starostna meja za oba spola dvignila na 62 let. Na Češkem upokojitvena starost variira glede na število otrok in se bo postopoma povečevala na 63 let za moške ter ženske brez otrok in na 59 do 62 let za ženske z otroki (odvisno od števila otrok). V Romuniji se do leta 2014 predvideva dvig upokojitvene starosti na 65 let za moške in 60 let za ženske. Do enakega leta nameravajo tudi na Slovaškem dvigniti upokojitveno starost na 62 let za oba spola. V Nemčiji in na Nizozemskem pa naj bi se upokojitvena starost do leta 2027 oziroma 2029 povišala celo na 67 let.

Upokojitvena starost v Sloveniji

Pravica do starostne pokojnine v Sloveniji je odvisna od dopolnjene starosti zavarovanca in pokojninske dobe. Za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do te pokojnine morata biti izpolnjena oba pogoja, ki se razlikujeta glede na spol zavarovanca. Ženske se v Sloveniji v letu 2010 lahko upokojijo, če imajo 56,8 let starosti in 37,3 leta pokojninske dobe ali 61 let starosti in najmanj 20 let pokojninske dobe oziroma 63 let starosti in najmanj 15 let zavarovalne dobe. Moški se lahko upokojijo če izpolnjujejo 58 let starosti in 40 let pokojninske dobe ali 63 let starosti in najmanj 20 let pokojninske dobe oziroma 65 let starosti in 15 let zavarovalne dobe.

Pogoje za pridobitev starostne pokojnine je mogoče v določenih primerih izpolniti tudi pri nižji starosti. Znižanje starostne meje je mogoče v naslednjih primerih:

- za vsakega rojenega ali posvojenega otroka, za katerega je zavarovavec skrbel in ga vzgajal vsaj pet let.
- zaradi dela na delovnem mestu, na katerem se je zavarovancu štela zavarovalna doba s povečanjem,
- zaradi osebnih okoliščin, pogojenih z zdravstvenim stanjem zavarovanca ter
- zaradi vključitve ženske v obvezno zavarovanje pred dopolnitvijo 18. leta starosti.

Za izpolnitev manjkajoče pokojninske dobe, določene za pridobitev pravice do starostne pokojnine, se lahko poleg pokojninske dobe zavarovanca upošteva kot dodana doba:

- čas zaključenega študija na dodiplomskem in podiplomskem šolanju,
- čas dejanskega obveznega vojaškega roka, nadomestne civilne službe ali usposabljanja za rezervni sestav policije in
- čas, v katerem je bil prijavljen pri zavodu za zaposlovanje kot iskalec zaposlitve ali brezposelna oseba.

Če zavarovavec ostane kljub izpolnitvi pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine še naprej v zavarovanju to vpliva na višji znesek starostne pokojnine. Povišanje starostne pokojnine zaradi odložitve upokojitve je trajno.

Nova pokojninska reforma v Sloveniji - predlogi

Zaradi vse manjšega števila delovno aktivnega prebivalstva in vse večjega števila starejših (ki se razmeroma zgodaj upokojujejo), nastajajo v obstoječem slovenskem (in tudi drugih evropskih) pokojninskih sistemih vse večje težave. Zaradi vse večjega števila upokojencev namreč grozi, da vplačila zavarovancev ne bodo več zadoščala za izplačila pokojnin upokojencem. V Sloveniji se zaradi navedenega obetajo spremembe na področju pokojninskega zavarovanja. Te spremembe naj bi vključevale naslednje:

- za starostno upokojitev bo potrebnih 65 let starosti za moške in ženske in najmanj 15 let pokojninske dobe. Upokojitvena

starost bi se povečevala postopoma do leta 2015 za moške in do leta 2017 za ženske;

- predčasen odhod v pokoj bo vplival na znižano osnovo pokojnine. Malusi bodo trajni;
- delno se bodo lahko upokojili tudi samozaposleni kmetje, ki se v sedanjem sistemu ne morejo.
- pogoji za pridobitev poklicne pokojnine (pokojnina za delovna mesta, ki jih po določeni starosti ni mogoče več uspešno opravljati ali so zdravju škodljiva) bodo vezani na izpolnjeno pokojninsko dobo ter na višino zbranih sredstev na osebem računu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenega, ki bodo morali zadostovati za izplačevanje poklicne pokojnine. Prispevke za poklicno pokojnino bo plačeval delodajalec. Višina pokojnine pa bo odvisna od zbranih sredstev na osebem računu zavarovanca.

Reforma predvideva tudi bonuse na:

- vsako leto dela po izpolnitvi pogojev za predčasno upokojitev bo zavarovavec do dopolnjenega 65. leta starosti poleg plače prejemal še 20 odstotkov predčasne pokojnine;
- vsako leto dela po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev se bo za 2 odstotni točki zvišal tudi odmerni odstotek, zaradi česar bo končna pokojnina višja;
- ob delni upokojitvi (upokojitev za 1 do 4 ure) bo posameznik ob sorazmerni plači in delni pokojnini prejemal še del predčasne pokojnine;
- spodbude bodo namenjene tudi delodajalcem: starejšim delavcem se bodo po izpolnitvi pogojev za predčasno upokojitev prispevki znižali za 50 odstotkov v prehodnem obdobju, nato pa za 30;
- znižanje starosti za vsakega rojenega ali posvojenega otroka za 8 mesecev (in največ za 24 mesecev) lahko uveljavlja starš, ki je uveljavljal nadomestilo za nego otroka v prvem letu otrokovega življenja;
- za izračun pokojninske osnove starostne in predčasne pokojnine se bo upoštevalo obdobje najugodnejših zaporednih 34 let zavarovanja.

Tabela 1: Zahtevana starost ob upokojitvi s polno delovno dobo

Država	Moški	Ženske
Avstrija	65	60 -> 65
Belgija	65	65
Bolgarija	63	60
Ciper	65	65
Češka	62->63	57-61->59-62
Danska	65	65
Estonija	63	61->63
Francija	60->62	60->62
Finska	65	65
Grčija	65	60-65
Italija	65	60
Irška	65	65
Latvija	62	62
Litva	62,5	60
Luksemburg	65	65
Madžarska	62	62
Malta	61	60
Nemčija	65->67	65->67
Nizozemska	65->67	65->67
Poljska	65	60
Romunija	64	59
Portugalska	65	65
Slovaška	62	62
Slovenija	58	56,4
Španija	65	65
Švedska	61	61
Združeno kraljestvo	65	60->65

Tina Franca

KOMENTAR

Osramočeno bogastvo

Ko neka revija objavi seznam najbogatejših Slovencev se malodane pojavi znana slovenska „faušljivost“ in že pomislimo, da so si premoženje nakradli. Sicer pa, saj vsi kradejo. To je postala nekakšna slovenska folklor, ki je spodbujena z dejstvom, da so pri nas v Sloveniji dejansko nastale velike neupravičene razlike, ko se že lahko delimo na bogate in revne. Vse to pa kaj rado pripelje do socialnega razslojevanja ljudi in občutka nemoči kar koli spremeniti. Če svoj lonček k razpihovanju primaknejo tudi bulvarski mediji z dokaj čudnim finančnim suportom in politiki, je pot do vsesplošnega kaosa odprta. TV 3 lovi po cesti ljudi in jih sprašuje vse mogoče, na Valu 202 že na vse zgodaj zjutraj sprašujejo ljudi kaj menijo o bogastvu, članek v tiskanem mediju mora biti kar se da črn, nekdanje socialistične direktorje smo prekrstili v tajkune, pa niti ne vemo kaj to je. Vemo le to, da nas je v težave pahnila tudi svetovna finančna in gospodarska kriza, iz katere se bomo kot kaže izklopali med zadnjimi.

Preprostemu človeku je treba povedati na preprosti način, da je konec družbenega reda, ko smo si bili vsi približno enaki ter da ni več države, ki bi s politiko - in tudi zakonsko prisilo - skrbel, da ne bi kdo „skočil“ in povprečja. Kolikokrat smo v našem časopisu že zapisali, da sta nam razlike prinesla slab zakon o lastnini in družbenega premoženja in kapitalizem, ki v svojem bistvu temelji na zasebni lastnini, ki je sveta in zaščitena. Pri nas v Sloveniji ob vsem govorjenju ne znamo, vključno z organi pregona in sodišči, dokazati, če si je kdo res nezakonito nagrabil bogastvo - in to na račun delavcev. Stvari smo pripeljali tako daleč, da je biti bogat sramotno in še najhujše je, če mečemo vse v en koš. Ali torej ni bogastvo nekaj, za čerem stremimo vsi, le da enim bolj uspe, drugim manj, tretji pa zaradi tega ne morejo spati. Splošna parola pa tako izgublja svojo avtentično vrednost. Ampak bodimo malce pravni! Trditev, da kdo krade je treba dokazati, sicer je to po našem pravu kaznivo dejanje vredno krive obdolžitve.

Olajšava je naša mlada država, ki šele gradi nov družbeni red - in ko bo stara 200 let, bo boljše. Takrat bomo rekli: ta in ta je s svojim trudom in delom pridobil premoženje. Vsaka mu čast.

Franc Krajnc

Vrednotenje nepremičnin

Napake je treba prijaviti!

Vrednotenje oziroma poskusni izračuni vrednosti nepremičnin, ki smo jih prejeli na dom, odraža neurejenost in nepopolno evidentiranje, rezultat tega pa je na desetisoče „napak“. Pritožbe je mogoče vložiti do 25. januarja 2011 oziroma do sprejema uredbe o modelih vrednotenja.

Leta 2006 je slovenski parlament sprejel zakon o evidentiranju nepremičnin in zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin. Tako je Geodetska uprava RS dobila pravno podlago za popis naših nepremičnin, kar je bilo izvedeno leta 2007. Na naša vrata so potrkali popisovalci, še prej pa so na vsaka vhodna vrata stavbe, hiše ali stanovanja nalepili ustrezne evidenčne številke, ki jih sedaj poseduje tudi Ministrstvo za notranje zadeve oziroma njegov ustrejni sektor (UE). Že pri popisu je lahko prihajalo do netočnosti pri izmeri nepremičnine, kot morda nepopolna osnova pa je organom služila tudi zemljiška knjiga (ZK), ki pa očitno ni bila ažurirana, mnogi pa svojih nepremičnin nimajo niti vpisanih v ZK. Zaradi nepopolnega registra je nastala nekakšna popisovalna godlja prve vrste, ki je sprožila vrsto nezadovoljnih in na območnih geodetskih upravah so se daljšale nepregledne vrste. Povedati je treba, da gre za popis več kot 6 milijonov raznih nepremičnin! Pomembno je, da bomo poslej plačevali eno vrsto davka na premoženje, ki nam ga bo obračunavala občina (če ne bo določena višina) po svojih potrebah.

Kaže, da bodo neurejeno in nepopolno evidentiranje nepremičnin uredili že v kratkem času, pomembno pa je, da se je pametno pritožiti, če mislite, da nekaj ni v redu, če je ocena vaše nepremičnine previsoka, prenizka, ali pa je sploh ni. Nerodno je, če vam na primer leseno barako ovrednotijo kot zidano hišo ali stanovanje, ali pa dobite podatek, da ste lastnik nečesa česar nimate. Nepremičninska evidenca oziroma premoženjska bilanca našega zasebnega, občinskega in državnega premoženja je katastrofalna. Nič čudnega torej, če je prišlo do toliko napak.

GURS je na spletni strani: www.obvescanje.si objavil obrazce, s katerimi lahko lastniki nepremičnin sporočate popravke. Obrazce lahko odnesete tudi osebno na najbližjo geodetsko upravo, če niste prejeli popolnega obvestila za vse vaše nepremičnine. Na voljo vam je tudi telefonska številka: 01/ 478 48 00.

Kako je z obdavčitvijo v Italiji?

V Italiji poznajo 3 kategorije stanovanj (A/1, A/8, A/9). Lastniki za prvo stanovanje (ni limita v kvadraturi) ne plačujejo davka.

Petra Repič iz Milana nam je sporočila, da so v Italiji sprejeli predpis z zakonsko močjo, da se za prvo stanovanje (prima casa) ne plača davka (ICI - Imposta Comunale sull' Immobiliare).

Davek na premoženje plačujejo samo oni, ki imajo več kot eno stanovanje, poleg osnovnega stanovanja torej še kakšno ali druge objekte za prebivanje (recimo vikend, vilo, grad...)

Ne ve natančno koliko trenutno znaša davek na nepremičnine.

Kako je z obdavčitvijo stanovanj v Nemčiji?

Iz Nemčiji smo prejeli samo en podatek in sicer glede letnega davka na stanovanjsko hišo v izmeri 120 kvadratnih metrov, ki stoji na parceli v izmeri 600 kvadratnih metrov. Lastnica plačuje letno skupaj za vse navedeno 268,00 evrov davka na premoženje.

Malo vedenja o holdingu

Vladna pobuda o ustanovitvi Slovenskega logističnega holdinga ni dobro razumljena in preslabo strokovno predstavljena, so ugotovili na nedavni okrogli mizi v GH Bernardin.

Zakaj je to eksperiment, ki ne more uspeti, bi se morali v prvi vrsti vprašati na vladi in na prometnem ministrstvu, ki je sedaj verjetno že tudi dokončno spoznalo, da so vsi (od sindikatov „prizadetih družb“ do predstavnikov domnevnih ustanoviteljev) odločno proti.

Nič drugače ni bilo na okrogli mizi z naslovom „Holding, domača logistična platforma ali forma za tuji prevzem“, ki so jo 27. oktobra v prostorih GH Bernardin pripravili predstavniki Sindikata žerjavistov pomorskih dejavnosti. Pogovora so se udeležili tudi pomorski agentje, špediterji, predstavniki Luke Koper, Tatjana Vošinek Pucer iz uprave Intereurope, glavni urednik in direktor Financ Peter Frankl, Jana Rodica iz društva Pomorskih pravnikov Slovenije, Frank Leys, sekretar sekcije pristaniških delavcev ITF pri Mednarodni zvezi transportnih delavcev, Katie Higginbottom, vodja projektov in promocije pri tem združenju, Mladen Jovičić, Peter Mahnič, Borut Skabar in drugi - vse pa je pozorno poslušal minister za promet dr. Patrick Vlačič, ki je uvodoma dejal, da še pripravljajo odgovore na vprašanja z nedavne problemske konference o tem projektu na Brdu. Zanimal je, da je ustanovitev holdinga namenjena sanaciji Slovenskih železnic, ki sicer poslujejo z izgubo. Na bojazen nekaterih je dejal: „Odločno nasprotujem prodaji Luke Koper, saj prodaja prometne infrastrukture ni odvisna od ustanovitve holdinga“.

Medtem ko so vsi po vrsti nekako opozarjali, da je to eksperiment, ki ne more uspeti, pomorski agentje in špediterji pa se zelo bojijo, da bodo izrinjeni, se ponovno postavlja osnovno vprašanje, ali je bila pobuda o ustanovitvi Slovenskega logističnega holdinga že v samem začetku predstavljena zgrešeno, nestrokovno - in kaže na to, da nekateri akterji niti ne vedo kaj je holding in kakšna je naloga nove pravne osebe. Na to smo opozorili tudi mi na okrogli mizi in od predlagateljev želeli dobiti odgovor, ali gre res za fizično združitve treh pravnih oseb Luke Koper d.d., Intereurope d.d. in SZ d.d. v novo pravno osebo Slovenski logistični holding in tozadevno tudi za izbris iz registra omenjenih treh družb t.i. ustanoviteljev, pa tudi zakaj se operira s holdingom na nestrokoven način. Na naše vprašanje nam je Peter Frankl iz Financ jasno odgovoril, da ne gre za fizično združitve imenovanih treh podjetij. Zakaj potem toliko strahu? Osnovna naloga holdinga, ki ga ustanovijo tri omenjene družbe je, da kot na novo ustanovljeni pravni subjekt - delniška družba - pridobi kontrolne pakete delnic drugih (sveži kapital) ter da na tej osnovi sodeluje pri dobičku in upravlja s prostimi finančnimi sredstvi - finančnimi naložbami teh družb. To pa ni vse. Uprava Holdinga družbe bi morala skrbeti za racionalne logistične povezave (t.i. integralni transport), promocijo in trženje logističnih storitev, nove naložbe in projekte in podobno, pri tem pa mora biti jasno navedeno, da politiko delovanja holdinga usmerjajo vlagatelji, lastniki na novo vložena kapitala v holding ter da so lahko učinki holdinga pozitivni. Če ni novega kapitala tudi holding ne more zaživeti, sicer pa ga lahko ustanovijo tudi z minimalnimi sredstvi in v pisarno preselijo nekaj delavcev iz uprav treh podjetij ter jim določijo naloge. Jasno je, da v holding ne morejo združevati na primer dolgov in izgub Intereurope, ali nič ostanka dobička iz Luke Koper ter minusov Slovenskih železnic! Iz tega sledi, da je potreben nov finančni vložek, ki ga je treba najti na prostem finančnem trgu. Sindikati te panoge na vsak način hočejo preprečiti „škodljive prevzeme“, tudi če sedaj za to ni nobene osnove.

Franc Krajnc

Izjave in vprašanja

Izjava za javnost s strani SZPD

„Predstavniki zaposlenih si, glede na pomanjkljivo predstavitev dobrih in slabih učinkov logističnega holdinga, pridržujemo pravico, da glede na negativno oceno ekonomske logistične stroke, negativno oceno vodstva podjetij, nadzornih svetov in zaposlenih ocenimo, da je za gospodarsko družbo Luko Koper d.d., ta škodljiv, zato v to idejo ne verjamemo.“

Glede na izjavo g. Mehdorna, da bo upošteval voljo zaposlenih in s tem, da je v zadnjem času na to povsem pozabil, domnevamo, da so v ozadju drugi interesi, ki niso v dobrobit gospodarske družbe temveč posameznikom. Zahtevamo, da država kot večinska lastnica spoštuje in upošteva naše mnenje, ki je bilo že jasno izraženo na ravni podjetij, v medijih, kakor tudi na konferenci o logističnem holdingu, 13. 9. 2010, na Brdu pri Kranju, saj vmešavanje politike v gospodarstvo v preteklosti ni obrodilo velikih sadov.“

Portorož, 27. 10. 2010.
IO SZPD

Frank Leys Sekretar luških delavcev Mednarodne zveze transportnih delavcev

„Med obiskom Luke Koper smo bili obveščeni, da obstajajo načrti s strani vlade RS o ustanovitvi holdinga, ki bi vključeval Luko Koper, Intereurope in Slovenske železnice.“

Pri pogovoru za okroglo mizo o obravnavi tega predloga je Frank Leys poudaril, da je potrebno premisliti o vpletenosti vseh interesnih skupin, vključno z vsemi delavci, še zlasti tistimi, ki jih v Luko Koper zastopa njihov pridružen sindikat - Sindikat žerjavistov in pomorskih dejavnosti.

Nadalje je poudaril, da je bil ITF opozorjen na pomisleke v zvezi z ustanovitvijo holdinga, zato tudi ta obisk delegacije ITF tisti teden, in ta bo nadaljeval s podrobnim nadzorom razvoja.

„Vse vpletene strani spodbujamo, da sledijo zrelemu, konstruktivnemu in odprtemu dialogu z željo po dosegu sporazuma.“

Prof. dr. Marko Pavliha Ne potrebujemo argumentov politične in tuje avtoritete!

„Strinjam se s skeptiki, ki niso zadovoljni zgolj z leporečjem, sestanki in tiskovnimi konferencami. Ne potrebujemo namreč argumentov politične in tuje avtoritete, temveč avtoriteto argumentov, zato pričakujemo odgovore na ključna vprašanja“. Teh je postavil deset.

Navajamo nekatera:

– „Ali je izdelana izčrpana študija (npr. SWOT), iz katere bi bile razvidne prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in pasti oziroma nevarnosti načrtovanega projekta?“

– „Ali bi združeno podjetje ohranilo obstoječa delovna mesta oziroma ustvarilo nova?“

– „Ali bi holding izboljšal kakovost, konkurenčnost in posledično dobičkonosnost dejavnosti, ki jih zdaj opravljajo tri samostojne gospodarske družbe, torej zlasti špedicije, logistike, prevoza tovora in potnikov ter pristaniških storitev?“

– „Katere so toliko opevane sinergije?“

– „V kolikšni meri bi holding pozitivno prispeval k učinkoviti oskrbi slovenskega gospodarstva, pomorski usmerjenosti, varstvu okolja, mobilnosti prebivalcev, prometni infrastrukturi in varnosti prometa?“

– Mar ni vse skupaj prvenstveno namenjeno reševanju železnic, četudi na rovaš dveh solidnih podjetij?

– Uvoženo znanje je seveda dobrodošlo, ampak tudi domače nekaj velja, zato bi bilo dobro vedeti, ali bosta v projekt vključeni vodilni slovenski znanstveni instituciji na tem področju

– Fakulteta za pomorstvo in promet Univerze v Ljubljani in Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru - kakor tudi drugi podkovani praktiki in teoretiki?

Predsednik vlade pravi naj ponudimo alternativo. Alternativa naj bo samostojna sanacija železnic s pomočjo tujega kapitala, reorganizacija Intereurope in nadaljnja krepitev Luke Koper“, je zapisal prof. dr. Marko Pavliha.

Mag. Jana Rodica, članica IO Društva pomorskih pravnikov Slovenije

„Pri ustanavljanju bodočega logističnega holdinga gre predvsem za občutek, da je omenjeno ustanavljanje namenjeno predvsem reševanju Slovenskih železnic, ne pa ustvarjanju nekih sinergij med glavnimi akterji, ki bi imelo za posledico dokazano boljše učinke. Upoštevati je treba, da noben izmed bodočih članov logističnega holdinga ni ekonomsko dovolj močan. Iz tega razloga se postavlja vprašanje zagotovitve potrebnih sredstev za izvajanje investicij.“

Veliko vprašanje pri ustanavljanju logističnega holdinga je zagotavljanje proste konkurence, saj holding predstavlja mobilizacijo precejšnjega dela akterjev, ki so udeleženi v Sloveniji na področju logistike. To dejavnost je treba združiti na način, da bo holding bil sposoben ponuditi tržišču enoten proizvod, z zvezi s čimer ni podane neke zelo opredeljene vizije. Temu je ovira tudi sedanja organizacija organov in služb subjektov družb, ki bi se združevale v holding. Gre tudi za specifične poslovne filozofije. Zavedati se je treba, da gre za primerno gospodarsko vprašanje“, je dejala mag. Jana Rodica.

Ruski dom

V prodajalni Ruski dom v Luciji veliko izvirnih prehrabnih izdelkov iz nekdanje ZSSR

Prodajalna Ruski dom v Luciji (pri EuroSpinu) je ena redkih v Sloveniji, če morda ni edina, v kateri vam bodo ponudili izvorne prehrabne izdelke in pijačo iz držav nekdanje Sovjetske zveze: Rusije, Ukrajine, Estonije, Estonije... Kupite lahko pravi ruski čaj, ajdov med, več vrst odličnega kaviarja (črni, beli, rdeči), ki velja za afrodiziak, poceni pravi kavkaški sir, jetra polenovke, na poseben način kvašeno rusko zelje, brezov sok, različne vrste marmelad, (odlična brusnična) in še bi lahko naštevali. Kupite lahko tudi babuške (matrioški), tako rekoč obvezen spominek iz Rusije. Trgovino vodi Ukrajinka Bogdana Pirec iz Lucije (na fotografiji), ki že 15 let živi v Sloveniji in si je tu ustvarila družino. Pred nedavnim je dobila slovensko državljanstvo.

Veliki slikarji 20. stoletja

28. oktobra smo si v galeriji Severia v Kopru, v prijetnem kulturnem vzdušju, ogledali razstavo z naslovom „Veliki slikarji 20. stoletja“.

Razstavljeni so bila vrhunska dela šestindvajsetih eminentnih slikarjev, ki so pustili pomemben pečat v slikarstvu na območju nekdanje Jugoslavije. Vsa dela so iz zasebnih zbirk in izhajajo iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne Gore, Makedonije ter Slovenije. Izbor razstavljenih del je opravil priznani likovni kritik in sodno zapriseženi cenilec Aleksander Bassin. Pozdravni nagovor je imel mag. Matjaž Avsec, glavni direktor podjetja Trgo ABC, ki je tudi soorganizator razstave. Likovni kritik Aleksander Bassin pa je v svojem otvoritvenem govoru orisal dela vodilnih predstavnikov 20. stoletja v nekdanji Jugoslaviji. V ogrevanem šotoru so kulturni večer popestrili še s »stand up« nastopom priznanega komika Perice Jerkovića.

Letos morda res 500 ton oljčnega olja!

Letošnja oljna letina je presenetila. Muha večinoma sploh ni napadla. Na 1778 hektarjih oljčnikov z okoli 350 tisoč drevesi različnih sort oljk, kjer prevladuje istrska belica, bodo v torkljah iztisnili morda celo 500 ton oljčnega olja, kar je tretjina več kot lani. Natančne ocene pa sploh ni. Verjeten maksimum (960 ton) še zdaleč daleč ni dosežen.

Izplen: 13 - 17%. Cena naj bi se gibala med 10 in 14 evri za liter. Pričakovani viški?

Oljno letino 2010 so slovesno odprli 22. oktobra na Belvederju nad Izolo, ko je Društvo oljkarjev Slovenske Istre (DOSI) najprej priredilo novinarsko konferenco, strokovnjakinje za oljkarstvo mag. Viljanka Vesel, Irena Vrhovnik in Milena Bučar Miklavčič so predstavile oceno letošnje letine in opozorile na način obiranja in pravočasno stiskanje oljk po obiranju, ki so se letos kar dodobra napile vode. Prvi podatki v torkljah kažejo na povprečni izplen 16 %. Oljkarji so zelo zadovoljni, ker pridelka za naše zdravje letos ni napadla oljna muha, kar je v nasprotju z objavo nekaterih medijev. Oljna muha, ki velja za enega od hujših škodljivcev, lahko ob napadu vpliva na zmanjšanje donosa tudi do 20%.

Skupščina ZDOS Novi predsednik Elizej Prinčič

Na Belvederju je bila 22. oktobra 2010 tudi 5. redna seja skupščine Zveze društev oljkarjev Slovenije (ZDOS), na kateri so sprejeli program dela zveze in izvolili novega predsednika ZDOS. Enoletno predsedovanje zvezi je od dosedanjega predsednika DOSI Dina Pucerja prevzel predsednik Društva oljkarjev Brd Elizej Prinčič. Program ZDOS, v katero so vključena štiri oljgarska društva (DOSI - Društvo oljkarjev Slovenske Istre, GOD

Predaja predsednikovanja ZDOS na Belvederju, 22. oktobra 2010. Dosedanji predsednik ZDOS Dino Pucer čestita novemu predsedniku ZDOS Elizeju Prinčiču.

- Goriško oljgarsko društvo, DOB - Društvo oljkarjev Brda, Oljgarsko društvo ŠTORTA Piran) zajema sodelovanje in skupni nastop do državnih organov (davki), oblikovanje politike do oljkarstva, pridobivanje sredstev za razvoj oljkarstva, mednarodno tekmovanje o kakovosti oljčnega olja (priznanje za oljno vejico), tekmovanje osnovnošolcev o poznavanju oljk, izdajanje strokovne publikacije (revija Oljka - sedaj izdaja DOSI, letni koledar s tematiko oljk), sodelovanje z ustreznimi organizacijami na Mediteranu in podobno.

Več pozornosti trženju

Skupna ugotovitev je, da bo treba glede na vse obilnejše letine posvetiti več pozornosti promociji in trženju oljčnega olja, saj se že dogajajo tržni viški, zlasti pri oljkarjih, ki so vztrajali pri ceni 16 evrov za liter. Nekateri oljkarji sedaj ponujajo lansko oljno olje tudi že za 8 evrov za liter, kupcev pa ni. Še en dokaz, da mreža trženja ne deluje, oljčnega olja Slovenske Istre pa skorajda ne najdemo v marketih, pač pa iz Španije, Italije, Grčije po trikrat nižji ceni. Celo Tovarna Gea iz Slovenske Bistrice uvozi letno okoli 700 ton oljčnega olja iz tujine. Očitno slovenski (razdrobljeni) oljkarji zanje še niso zanimivi. Skupne prodajne politike kljub zvezi še ni!

10 let Poskusnega centra za oljkarstvo

Letos mineva 10 let od ustanovitve Poskusnega centra za oljkarstvo (PCO) Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica pri KGZS, ki ga uspešno vodi mag. Viljanka Vesel, univ. dipl.ing.agr.

Program zavoda je obsežen. V Strunjanu in na Purissimi skrbijo za nacionalni kolekcijski nasad, preizkušajo podlage, vpliv tal na prehranjenost in rodnost oljk, ocenjujejo kdaj je pravi čas za obiranje oljk, kar lahko vpliva na kakovost oljčnega olja. V jesenskem času je ena izmed pomembnih nalog centra spremljanje dozorevanje oljk, kar je tudi tesno povezano z okoljskimi in vremenskimi dejavniki. Dozorevanje oljk spremljajo v kolekcijskih nasadih v Strunjanu in na Purissimi, v poskusnem laboratoriju pa tudi analizirajo sestavine oljčnega olja. Ugotovili so, da se je obarvanost plodov sorte Leccino zvišala že 18. oktobra, medtem ko je belica letos nekoliko zamujala. Podatke pošiljajo na okoli 130 elektronskih naslovov. Težave letošnjega obiranja je kar pogosto povzročalo veliko deževje.

Minister Dejan Židan prvič obiral oljke

Pri Oljki županov v oljčniku mag. Danila Markočiča im mag. Viljanke Vesel na Belvederju so se tudi letos, 22. oktobra, zbrali zanimivi obiralci, med katerimi je bil prvič tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

mag. Dejan Židan, ki je skupaj z Mileno Bučar Miklavčič nabral največ oljk. Žal so v predvolilni vročici drugega kroga manjkali vsi trije obalni župani (iz Izole je bil podžupan Bojan Zadel). Čast letošnjega rituala obiranja oljke županov so reševali gostje iz občin in Kmetijskega zavoda Severne Primorske.

Na kaj moramo biti pozorni pri nakupu olja?

Če kupujemo oljčno olje v maloprodaji - v marketih - bodimo pozorni na napise na steklenicah: **EKSTRA DEVIŠKO OLJČNO OLJE** - Oljčno olje višje kategorije, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki. **DEVIŠKO OLJČNO OLJE** - Oljčno olje, pridobljeno neposredno iz oljk in zgolj z mehanskimi postopki. **OLJČNO OLJE** - Oljčno olje, pridobljeno z mešanjem rafiniranega oljčnega olja in deviškega oljčnega olja. (Rafinirano: Deviško oljčno olje, ki je neprimerno za prehrano zaradi slabe kakovosti plodov, neprimerne skladiščenja plodov in olja ali pretečenega roka trajanja, se s postopkom rafinacije prečisti. Tako olje izgubi skoraj vse biološko pomembne snovi, ki so bile v plodu). **OLJE IZ OLJČNIH TROPIN** - Oljčno olje, pridobljeno z mešanjem

rafiniranega olja iz oljčnih tropin in deviškega oljčnega olja.

Zakaj se oljčno olje v hladilniku strdi?

Oljčno olje se v hladilniku strdi zaradi svoje maščobnokislinske sestave, kar pomeni, da je pravo in mu ni primešano kakšno semensko olje ali kakšna druga maščoba.

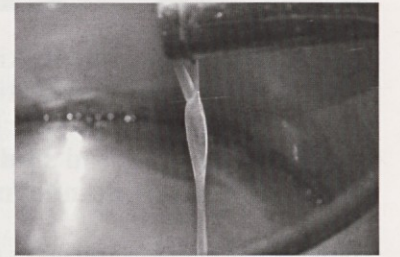
Je oljčno olje primerno za cvrenje?

Ekstra deviško olje je zelo primerno za cvrenje. Maščobnokislinska sestava zagotavlja obstojnost pri temperaturi

cvrenja, vsebnost antioksidantov pa ima varovalne učinke na naš organizem. Priporočena temperatura cvrenja je od 170 - 180 stopinj. Seveda pa je vprašanje ali je glede na ceno olja to racionalno.

geografskih označb.

Podobno zaščito želi pridobiti tudi Oljgarsko društvo ŠTORTA Piran (trenutno brez predsednika) za Namizne oljke Slovenske Istre. Elaborat (vodi ga Peter Deržek) je v fazi priprave in še ni zaživel na terenu, ker se pridelovalci še niso uspeli ustrezno organizirati in vzpostaviti sistema notranje kontrole. (Povzeto iz knjižice ABC o oljčnem olju).

Letos pričakujemo odlično oljčno olje. Takole sedaj teče v torklji Peroša v Novi vasi, ki so si jo 10. novembra ogledali tudi avstrijski turisti. FOTO: FK-Primorski utrip.

Oljke so bile letos zdrave; "kermuhaniletela" in ogrozila pridelka. Značilnost: Zdravi plodovi, ponekod obilna letina,

Kaj pomeni kratica ZOP?

Beseda, ki jo večkrat slišimo pri oljkarjih - ZOP je kratica za Zaščiteno označbo porekla.

To je najvišja oblika zaščite izdelka, ki mora zagotavljati kakovost in značilnost geografskega območja. Tako imamo že tudi prvo Ekstra deviško oljčno olje Slovenske Istre z zaščiteno označbo porekla. Prvi slovenski tovrstni proizvod, ki je vpisan v evropski register zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh

deževje in pozno obiranje ter nekoliko slabši izplen zaradi večje vsebnosti vode v plodovih.

Praznik kakija obiskalo 20.000 ljudi!

Jubilejni 10. praznik kakija v Strunjanu (od 12. do 14. novembra 2010) je izjemno uspel, tako po ponudbi, programu prireditev in

prodanih količinah tega zlahtnega sadeža. Zaradi številnih obiskovalcev (okoli 20.000) bo treba več postoriti za logistiko - parkiranje. Praznovanje je odprl novi župan Pirana Peter Bossman. Po nagovoru predsednika TD Solinar Franca Giassija je

kakije tradicionalno, ob pomoči piranskega župnika Zorka Bajca, blagoslovil pater Niko. Priznanja za najlepše urejen vrt so prejeli: Janez Humar (1. mesto), Meri Kozelj (2. mesto), Domenico Trani in Marija Mahnič pa si delita 3. mesto.

Komisija: Marta Kunaver in Dejan Puterle. Nastopili so: Šavrinke, Kraški harmonikarji, Oliver Dragojevič in drugi. Prireditev je povezovala Zora Mužinič.

Pobratena Piran in Ohrid v pričakovanju velikega jubileja

Aleksandar Petreski: „Slovenija je naša največja prijateljica“

V letu 2011 bosta Občina Piran in Občina Ohrid proslavili 30. obletnico pobratenja.

Zaradi priprav na jubilejno prireditev, predvideno tako v občini Ohrid kakor tudi v občini Piran, predvsem pa tudi zaradi podpore dosedanemu županu Tomažu Gantarju na volitvah - in pa zaradi priložnostnega srečanja v Avditoriju v Portorožu z makedonskimi državljani živečimi na območju Slovenske Istre se je sredi oktobra mudil na obisku v Piranu župan Občine Ohrid Aleksandar Petreski. Turistično mesto ob istoimenskem jezeru ima okoli 52 tisoč prebivalcev, celotna občina Ohrid pa okoli 59 tisoč.

Z zadovoljstvom ugotavlja, da občini dobro sodelujeta že polnih 29 let in da leto 2011 prinaša okroglo obletnico 30 let pobratenja, ki jo bodo vsekakor ustrezno proslavili. V Piranu je medtem že prišlo do volilnega preobrata. V drugem krogu, 24. oktobra 2010, je bil izvoljen novi župan Peter Bossman, kar pa seveda verjetno ne spreminja dejstev.

Ohridski župan je že bil pri nas v Piranu na obisku pred petimi leti na srečanju s tedanjo županjo Vojko Štular.

„Slovenija je naša največja prijateljica. Pomaga nam na poti v EU, za kar se tudi zavzema 80-90 odstotkov Makedoncev. Pri vas v Sloveniji je standard veliko višji, bruto plače v primerjavi z Makedonijo so tudi do sedemkrat večje, so pa tudi nekatere cene blaga in storitev štiri krat večje kot pri nas v Makedoniji“, ugotavlja ohridski župan, s katerim smo se pogovarjali v Portorožu.

V Makedoniji, kjer imajo nekoliko drugačno podnebje kot pri nas (mrzle zime), pridelujejo tobak, paradiznik, papriko, razvito je sadjarstvo, vinogradništvo. Makedonska valuta se imenuje Denar. Za en evro je treba odšteti 60 denarjev. Potne vize za Slovenijo, članico EU, ne potrebujejo.

V Makedoniji trenutno živi 2,5 milijona prebivalcev, od tega 22% državljanov albanske narodnosti. Kar okoli 5 milijonov Makedoncev živi in dela v tujini; od Kanade do Evrope, zlasti veliko jih je našlo svoj dom tudi v Sloveniji, v Slovenski Istri. Številni pa imajo svojo obrt, predvsem tudi zlatarne in slaščičarne, v piranski občini. Velik problem predstavlja brezposelnost (prek 30%). Grčija še vedno nasprotuje imenu Republika Makedonija.

Pobratene občine in mesta s Piranom:

Občina Vis - Hrvaška (1973), Občina Aquileia - Italija (1977), Občina Ohrid - Makedonija (1981), Občina Bjugn - Norveška (1985), mestom Castel Goffredo - Italija (1993), Indianapolis, glavno mesto Indiane, ZDA (2001) Valletta - glavno mesto Malte (2002), mesto Acqualagna - Italija (2003).

Franc Krajnc

Sedem knjižnih zakladov Pirana

Ali ste vedeli, da se na majhnem območju mestnega jedra Pirana nahaja sedem knjižnic in da nekatere knjige segajo v letnico 1700?

Takole nekako nas je, 20. oktobra 2010, na začetku predstavitve izjemno dobro oblikovane in s podatki opremljene publikacije z naslovom Sedem knjižnih zakladov Pirana, v prostorih Metne knjižnice Piran povprašala urednica in direktorica Knjižnice Oriana Košuta Krmac.

Na fotografiji z leve: Oriana Košuta Krmac, direktorica MKP in urednica publikacije, Zorko Bajc, župnik (Kapiteljska knjižnica in arhiv), Slavko Sternšek, gvardjan, Lara Sargo, Anton Biloslav, ravnatelj Obalnih galerij Piran, Andrej Preložnik, Inštitut za dediščino Sredozemlja, Igor Presl, bibliotekar v Pomorskem muzeju, Ksenija Petaros Kmetec, bibliotekarka v Mestni knjižnici Piran.

Sprehod po knjižnem bogastvu v Piranu pove, da ima vsaka knjižnica svojo zgodbo o nastanku, svojo zgodovino, svoj knjižni zaklad, ki čaka, da ga odkrijemo. Nismo vedeli, da je v Piranu na več mestih toliko knjig, tudi z letnico 1700.

Avtorji posameznih poglavij v knjižici so župnik Zorko Bajc, ki je govoril o Kapiteljski knjižnici in arhivu Župnije Sv. Jurija, Marjan Vogrin je avtor zapisa o Knjižnici Minoritskega samostana Sv. Frančiška v Piranu, Andrej Preložnik o Knjižnici Inštituta za dediščino Sredozemlja, ZRS UP na Primorskem, Kristjan Knez, Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran, o osebni knjižnici demografa, diplomata in intelektualca Diega de Castra, Majda Božeglav-Japelj, muzejska svetovalka, o Galerijski knjižnici Obalnih galerij Piran, Igor Presl o knjižnici Pomorskega muzeja "Sergej Mašera Piran, ki vključuje tudi fond stare piranske mestne knjižnice "Biblioteca Civica" in avtorica Ksenija Petaros Kmetec o Domoznanski zbirki Mestne knjižnice Piran. Predstavitev publikacije je povezovala novinarka Regionalnega RTV centra Koper-Capodistria Branka Predan.

Prisotne je pozdravil podžupan Občine Piran Marino Mahnič. Občina je poleg še nekaterih sponzorjev prispevala nekaj sredstev za uresničitev zanimivega projekta.

Fotografije sta prispevala Lara Sargo in Ubald Trnkoczy, prevod iz ital. v slovenščino (poglavje 4) Devana Jovan, v italijanščino Carmen Pahor. Oblikovala Darja Vuga, lektoriranje Dunja Freljih in Daniela Paliaga. Tisk: Repro Poit d.o.o. Izola v nakladi 800 izvodov.

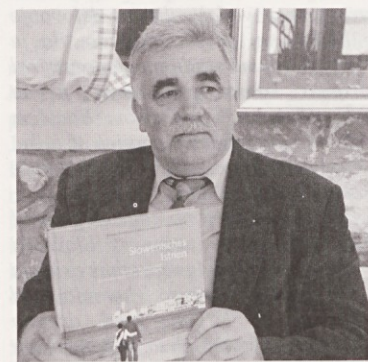
FOTO: FK-Primorski utrip

Nova knjiga o Slovenski Istri

V gostišču Tri vdove v Piranu so 3. novembra 2010 predstavili zanimivo novo avstrijsko knjigo z naslovom Slovenska Istra - na obisku pri stricu Nestiju.

Ne zgodi se vsak dan, da se nekdo tako zaljubi v naš Piran in o svojih občutkih in spoznanjih izda lepo uporabno turistično knjigo.

Predstavnica Slovenske turistične organizacije na Dunaju Jan Ciglenečki in Jadran Furlanič, direktor Turističnega združenja Portorož sta predstavila avtorje knjige Slowenisches Istrien - Zu Besuch bei Onkel Nesti (Slovenska Istra - na obisku pri stricu Nestiju), ki so jo izdali večinoma na lastne stroške trije avstrijski avtorji: Belona Berchtaler, Markus Messics in fotograf Armin Russold. Knjiga v nakladi 2000 izvodov na 168 straneh v nemščini je že v prodaji v Avstriji (izvod 25 evrov) in je polna zanimivih zgodb, anekdot, kuharskih receptov tipičnih jedi, naslovov hotelov, restavracij ter na pristrčen način predstavlja tukajšnje

Onkel Nesti - stric Ernest s Kočevja.

Na fotografiji Primorskega utripa. Z desne: Jan Ciglenečki, Marcus Messics, Belona Berchtaler, Jadran Furlanič

kraje, ki jih bralcu približa tudi z lepimi fotografijami. Njeno vsebino sta v Piranu podrobno predstavila pisca in avtorja Berchtalerjeva in Messics.

Germanistka Belona Berchtaler je delala kot novinarka za različne tiskane in elektronske medije, bila je predstavnica za odnose z javnostmi festivala komorne glasbe, trenutno pa opravlja raziskovalno delo v ZDA.

Markus Messics je študiral zgodovino, delal kot novinar in leta 2006 izdal knjigo "Skinheads - Antirassisten oder rechte Schleager?". Zaposlen je kot radijski moderator, poleg tega pa

se kot član gledališča TheAter Direkte posveča tudi igrilstvu.

Armin Russold se s fotografijo ukvarja že vrsto let. Leta 2007 je predstavil svoja dela na razstavi "Iskanje sledi v Leobnu".

Avstrijci, ki bi radi obiskali naše kraje - Slovensko Istro, Piran, Izolo in Koper - imajo priložnost kupiti knjigo, v kateri bodo našli vrsto zanimivih informacij. Knjiga, ki jo bodo avtorji 17. novembra predstavili tudi na Dunaju, bi lahko služila tudi kot odlično protokolarno darilo pri nas v Sloveniji. Knjige iz Slovenije ni financiral nihče.

Ambient Ljubljana - sejem pohištva

Na gospodarskem razstavišču v Ljubljani je bil od 9. - 13. novembra 2010 sejem pohištva, ki je letos dobil novo ime: Ambient Ljubljana - sejem pohištva. Ugledna in kakovostna prireditev zbere večino domačih in tudi precej tujih proizvajalcev pohištva in stanovanjske opreme, izreden poudarek pa namenja tudi dosežkom oblikovanja. Letošnji sejem se je odvijal pod sloganom Nov veter v vašem domu.

Na letošnjem sejmu se je na 17.500 m² razstavnih površin predstavila 309 podjetij iz 25 držav.

Najboljšim izdelkom so vsako leto podeljene nagrade. Gospodarsko razstavišče, s strokovno komisijo v mednarodni sestavi je tudi letos izbralo deset najboljših izdelkov (TOP 10), izmed teh pa še zmagovalca (TOP OF THE TOP). Nagradjeni so bili tudi trije najlepši razstavnih prostori.

Združenje lesne in pohištvene industrije pri GZS pa skupaj z GR podelilo nagrado Zlata vez.

Deset najboljših - TOP TEN

Kriteriji ocenjevanja: nagrada Deset najboljših - Top Ten se podeljuje za izdelke in systemske rešitve, ki najbolje združujejo funkcionalnost s tehnološko oziroma likovno kakovostjo, in nagrada za zmagovalca med njimi The Top of The Top.

Komisija: Janez Koželj, častni predsednik, Jure Miklavc, predsednik, Špela Hudnik, Isabel Hérault, Yves Nacher, Piero Zucchi, Stefano Gri

Nagrajenci:

TOM tovarna opreme d.d., za sedežno garnituro Orca, avtor: Ernest Nograšek

MIZARSTVO URBANIJA, Marko Urbanija s.p., za Urbano kuhinjo. avtorja: Lena in Tomaž Krušec

SVEA lesna industrija d.d., za Kuhinjo Villa, avtor: Darko Šurina

ODEJA d.o.o., za Kolekcijo Illusion, avtorica: Andreja Cegnar

ODEJA d.o.o., za Igralne podloge Zoo, avtorica: Lili Panjar

LIP RADOMLJE, d.d., za Otroško posteljico Dreamy, avtorja: Asto Dvornik, Gregor Zupan

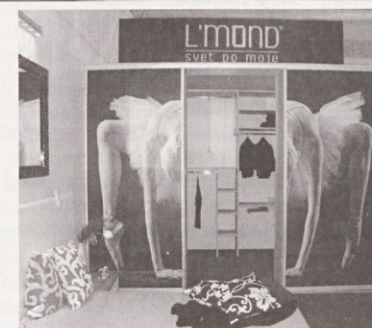
TRGODOM NO. 1, d.o.o., za recesijsko zibko, avtor: Klemen Rodman

MIZARSTVO BOLČIČ, Mitja Bolčič s.p., za Kolekcijo masivnega pohištva RUJ, avtor: Toni Kancilija

MAREMICO, d.o.o., za Hibridno modularno ležišče Maremico, avtorja: Valentin in Emil Marinšek

AMBIENTI D. C., d.o.o., za Indukcijski komplet za kuhanje Multiplo-Scholtes

Zmagovalci - The TOP of the TOP
Nagrajenec: TOM tovarna opreme d.d., za sedežno garnituro Orca, avtor: Ernest Nograšek

Sejmi, ki sledijo v letošnjem letu na Gospodarskem razstavišču:

25. 11. - 28. 11. 2010
Festival kamping&karavaning 8. salon celotne ponudbe počitniških vozil in opreme za kamping

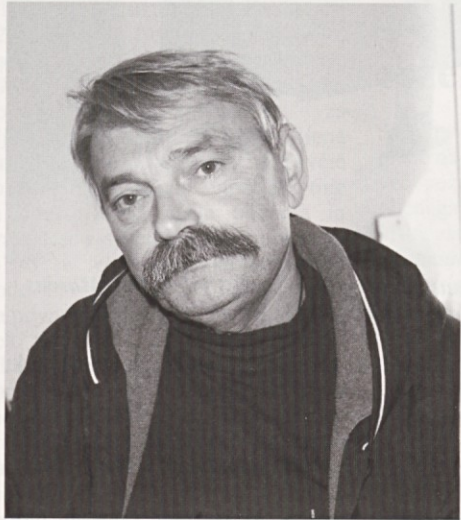
25. 11. - 28. 11. 2010
Smučarski sejem SK Snežinka Komisijaska prodaja rabljene smučarske opreme

1. 12. - 2. 12. 2010
Kariera
Karierno-zaposlitveni dogodek, namenjen neposredni komunikaciji med iskanci zaposlitve in najbolj zanimivimi slovenskimi delodajalci

Joso Begič

Bodo sledile povolilne tožbe?

Pirančan s slovenskim in hrvaškim državljanstvom Joso Begič, predsednik Nogometnega društva Portorož Piran od Žurnala zahteva popravek neresnične navedbe v članku. Trdi, da on osebno ni izročal pisem otrokom.

V našem uredništvu se je oglasil predsednik Nogometnega kluba Portorož Piran Joso Begič in povedal, da Boštjan Vranješ, neuspeli kandidat za župana Občine Piran, s skupino somišljenikov, ki naj bi na Facebooku izrabljali celo ime oziroma logotip piranskega župana Bosmana, vodi zoper njega neupravičeno politično gonjo češ, da naj bi kot predsednik NK Portorož Piran v času volilne kampanje otrokom dajal pisma v podporo županskemu kandidatu Tomažu Gantarju. Žurnal je potem v

naslovu "Zahtevajo Begičev odstop" in podnaslovu "Predsednik NK Portorož Piran otrokom dajal pisma v podporo Gantarju", zadevo tudi objavil, čeprav je Begič, kot nam je zatrdil, novinarju Žurnala jasno povedal, da on ni delil pisem otrokom pač pa so zapečateni pisma za starše otrok - nogometašev, kot običajno, otrokom razdelili njihovi trenerji. "Glede na to, da poznam pisanje Žurnala sem zahteval avtorizacijo članka pred objavo, pa se to ni zgodilo".

Pravi, da je dajanje pisem, ki jih otroci nesejo domov svojim staršem, običajen način komuniciranja s starši, saj so pisma s sporočili vedno zaprta in otroci ne morejo vedeti kaj v njih piše. Begiča naj bi stranka Združena Istra za to domnevno dejanje še isti dan prijavila policiji, ta pa naj bi zadevo posredovala državnemu tožilstvu, ki pa kot kaže ni našlo prave teže za kakršno koli ovadbo.

To je le vrh ledene gore očitno skrhanih odnosov v vodstvu nogometnega kluba Portorož Piran, ko skupina posameznikov na vsak način želi diskreditirati in odstaviti sedanjega predsednika NK Piran

Portorož Josa Begiča in na ta položaj postaviti Boštjana Vranjese, pri tem pa naj bi se oprijemali vseh mogočih načinov, tudi medijske diskriminacije na Facebooku in zelo priročnega Žurnala, pravi Begič.

"Za volilno kampanjo so zlorabili tudi predpise o temeljni dejavnosti društev in Vranješ naj bi v volilni odbor stranke predlagal dva člana iz nadzornega odbora Kluba in enega iz UO. Ko sem videl kaj se dogaja sem strogo prepovedal politično delovanje v klubu, saj se je dogajalo, da je Vranješ tam na stadionu demonstriral stranko katere predsednik je in celo od mene z Narčisom Bučičem zahteval, da oblečem majico stranke. To sem odločno zavrnil - in si kot kaže nakopal nasprotnika.

Klub sem postavil na noge in ga rešil tudi iz finančnih težav. V Sloveniji sem že 28 let in kot predsednik društva Istra gradim most sodelovanja med Slovenci in Hrvati, med drugim pa skoraj vsako leto organiziram nogometno srečanje poslancev DZ RS in Hrvaškega sabora. Nikoli nisem zlorabil mladoletnih otrok za politiko in kakšno volilno kampanjo kot mi očita predsednik stranke Vranješ", pravi predsednik kluba Joso Begič.

FK

Nasilje nad ženskami Morda ga ne moramo preprečiti, lahko pa se ga ubranimo

Borilne veščine, ki imajo večtisočletno zgodovino, so izredno priljubljena oblika rekreacije. Med njimi lahko praktično vsakdo najde pojavno obliko, s katero bo zadovoljil sleherni potrebo po gibanju, druženju, ali pa zgolj sprostitvi.

V Društvu naprednih obrambno-borilnih metod (D.N.O.-B.M.) iz Kopra med drugim organizirajo tudi tečaje samoobrambe za pripadnice ženskega spola. Nasilja nad ženskami je vedno več. Če ga že ne moremo zmanjšati smo lahko ženske na morebitne nevarnosti vsaj dobro pripravljene. O tem kako pripravijo nežnejši spol na obrambo smo se pogovarjali z Aljošo Gorupom, predsednikom in hkrati glavnim inštruktorjem društva, ki deluje od leta 2004.

Društvo naprednih obrambno-borilnih metod se poleg športne borbe, borilnih veščin in sistemov poglavlja in preučuje tudi anatomijo resnične ulične konfrontacije na podlagi programa Street Surviving Systems, ki temelji na Combatives-u, Jeet Kune Do konceptih in filipinsko-indonezijskih borilnih veščinah. Delujejo z namenom, da širijo "ulično preživetje" oziroma ulično samoobrambo. Poleg tega izvajajo tudi dodaten program za ženske, na podlagi tečajev. Prav slednje, učenje veščin samoobrambe za ženske, je pritegnilo našo pozornost.

Aljoša Gorup se je z borilnimi veščinami pričel ukvarjati že zelo zgodaj v otroštvu. Pričel je z Judojem, Karatejem, Kickboxom, Taekwondojem in Taiskim boksom. Leta 1999 je začel z intenzivno vadbo Progressive Fighting Systemsa, ki zajema filipinske borilne veščine in Jeet Kune Do (JKD) koncepte. JKD ali Art of Interception je koncept, ki ga je razvil Bruce Lee, legenda borilnih veščin. Bruceva ideja je bila, da mora vsak posameznik najti zase ustrezno borilno formo. Tako je leta 2004 padla odločitev, da ustanovi društvo D.N.O.-B.M. in od takrat se s tem ukvarja intenzivneje. Skozi njegovo »šolo« je šlo že veliko ljudi, na kar je zelo ponosen. »Borilne veščine so lahko umetnost, filozofija, način življenja,« je prepričan Gorup, ki mu je ta šport zrasel pod kožo.

Verjetno ni človeka, ki ne bi poznal strahu. Vsak od nas občuti določeno mero treme pred izpitom ali drugim pomembnim dogodkom, vsak ob bolj ali manj nevarni situaciji občuti neko stopnjo strahu, od prestrašenosti do prave panične reakcije. Običajno je anksioznost oziroma strah ali tesnoba popolnoma normalna reakcija na

dejansko ali grozečo nevarnost. Tako kot kašelj odstranjuje tujke iz dihalnih poti in bolečina omogoča umik ter preprečuje nadaljnje poškodbe, tako nam tudi anksioznost pomaga ubežati trenutni nevarnosti ali se izogniti prihodnji. Anksioznost pripravi naše telo na boj ali beg - poveča aktivnost možganov, pospeši delovanje srca in povzroči boljše prekrvitev mišic.

Na kaj pomisliš, ko slišiš besedo samoobramba?

Na to, da te lahko kdo napade. Na moč ali spretnost svojega telesa. Na zvijače, ki te lahko rešijo pred udarcem ali trdnim prijemom. Jasno je, da so se skupaj z borbo razvijale tudi tehnike obrambe. Sprva zelo krute, saj je bil cilj ohraniti svoje življenje ali oditi iz borbe nepoškodovan. Danes so pravila postajala. No, v modernem času nikoli ne veš, kam te popelje pot in katera ulica bo pretamna. Tam ni nobenih pravil. Na žalost so časi varnega potepanja po mestih minili. Zato pomisli nase in se zavaruj z znanjem.

Samoobramba - že sama beseda nam pomeni sposobnost braniti se v različnih situacijah in okoliščinah. Ob kakršnemkoli napadu boste naredili/i vse, kar je v vaši moči, da se ubranite pred različnimi nadlegovalci ali nasilneži. Torej, samoobramba je vse kar boste naredili/i, ne glede na to ali se samo verbalno izmaknete konfliktu, uporabite fizično silo ali v skrajnem primeru priložnostni predmet, da obranite in ohranite vašo varnost, ki je ogrožena. V društvu D.N.O.-B.M. se trudijo, vsem približati samoobrambo na celosten način. Samoobramba, se v večini primerov, ne začne šele s fizičnimi samoobrambnimi tehnikami, temveč že mnogo prej, na verbalni ravni. Preden konflikt namreč preide na fizično raven, se ta pogosto začne z zbadanjem, žaljenjem, ironičnimi pripombami, obrekovanjem in opolzkimi izjavami. Če želimo zmanjšati možnost, da

verbalni konflikt preraste v fizični konflikt, je treba trenirati verbalno samoobrambo. V varnih okoliščinah vas v društvu učijo, kako v pogovoru odločno postavljati meje drugim v raznih situacijah, da le-te ne preidejo grožnjo za vas. Seveda pa nasilja ni mogoče vedno preprečiti s pogovorom. Naše telo je naše glavno orodje v samoobrambnih situacijah, zaradi tega v društvu posvečajo dober del treninga spoznavanju kako naše telo deluje in na kakšen način ga lahko v danih situacijah uporabljamo.

Za bolj podroben prikaz teh manj znanih borilnih veščin, pa vabimo vse, ki jih le-te zanimajo, naj se pridružijo našemu društvu in se udeležijo treningov.

Obramba je pravica

»V mnogih društvih učijo njihove člane športni način borbe proti napadalcem. Ker se v našem društvu zavedamo, da nasilje na ulicah ni vezano na športna pravila in fair play, vas mi želimo naučiti PREŽIVETI! Zato naš cilj ni, da zbirate medalje na športnih tekmovanjih, temveč, da se vrnete domov celi in zdravi! Torej, če vas ali vaše bližnje hoče kdorkoli poškodovati, boste uporabili vse, kar je v vaših močeh, da ubranite vašo varnost ali varnost vaših bližnjih in za to imate tudi PRAVICO, kajti nihče vas nima pravice na kakršenkoli način ogroziti in nadlegovati. Seveda upamo, da našim članom in članicam svojega znanja ne bo nikoli treba uporabiti v take namene. Če pa bodo v nevarnosti, jim različne učinkovite tehnike lahko še kako pomagajo,« je prepričan Gorup.

BK

15. OKTOBER MEDNARODNI DAN SPOMINA NA OTROKE UMRLE MED NOSEČNOSTJO ALI KMALU PO PORODU

Moja boleča izkušnja

V Sloveniji se na leto rodi med 80 in 110 mrtvorojenih otrok kar pomeni, da se letno na 1000 živorojenih otrok, rodi med 5 in 6 mrtvorojenih.

Nekatere teme so še vedno tabu, pa čeprav se taki dogodki dogajajo vse okrog nas in veliko je družin, ki jih je doletela taka usoda. V Sloveniji se na leto rodi med 80 in 110 mrtvorojenih otrok kar pomeni, da se letno na 1000 živorojenih otrok, rodi med 5 in 6 mrtvorojenih. V letu 2006 je bilo takih primerov 82, kar je predstavljalo 4,3 mrtvorojenih otrok na 1000 živorojenih. Definicija mrtvorojenosti je po statističnem uradu RS sledeča, da je to otrok, ki je bil rojen brez znakov življenja (ni dihal, ni gibal, srce ni utripalo), in je ob porodu tehtal najmanj 500 gramov, oziroma je nosečnost trajala najmanj 22 tednov ali je bila dolžina njegovega telesa vsaj 25 centimetrov. V primeru, da se pri večplodni nosečnosti (nosečnost z dvojčki, trojčki) eden izmed otrok rodi kot živorojen, štejemo med mrtvorojene tudi njegov mrtvorojeni par, kljub temu, da je lažji od 500 gramov. Sicer pa mrtvorojenost ni edini primer umrljivosti med nosečnostjo. Sem lahko štejemo še spontane splave, druge patološke nosečnosti in zunajmaternične nosečnosti. V letu 2006 je bilo spontanih splavov 917, drugih patoloških nosečnosti 1934 in zunajmaterničnih nosečnosti 368. V letu 2006 pa je bilo 64 dojenčkov, ki so umrli v prvem letu starosti.

Sama sem se v preteklih mesecih soočala in se še soočam z izgubo težko pričakovane prvorojenke, ki je le dan po predvidenemu datumu poroda prenehala brcati. Zame zato zgornje številke niso le statistika. Žal je tako, da v naši družbi ne poznamo niti besede s katero bi se označilo starše, ki izgubijo otroka, pa čeprav je to ena izmed najtežjih izgub. Le ta namreč prinaša s sabo drugačno obliko žalovanja in soočanja s smrtjo kot jo poznamo sicer. Lahko povzamemo besede Elliota Lubyja, ki pravi »Ko umrejo starši, izgubiš preteklost. Ko umre otrok, izgubiš prihodnost«. Otroci naj ne bi umirali. Starši pričakujemo, da bodo otroci tisti, ki nas bodo pokopali in ne obratno. Kljub temu, da otrok ni brcal, ni kazal znakov življenja me je čakal še porod, saj carskega reza zaradi prevelike možnosti okužbe krvi, ne delajo. Sem pa izredno hvaležna, da sem lahko hčerko poddržala v rokah in se od nje poslovila, saj bi si sicer to očitala celo življenje. In žal tudi obdukcija, izvidi ne njeni, ne moji, niso pokazali kaj je šlo narobe... Rodila sem zdravega otroka, ki bi moral zajokati. Otroka, ki mi je pomenil več kot življenje samo, vendar je bil, tako absurdno, mrtev preden se je sploh rodil. Kjer ni bilo nič narobe in vendar vse in še več kot vse.

Deklico Piko smo le par tednov po rojstvu pokopali v Piranu. Imeli smo možnost izbirati med spominskimi parki v Ljubljani ali Postojni, vendar je bilo zame to nesprejemljivo, saj sem si želela imeti svojega otroka nekje blizu. Žal, v nobeni od treh obalnih občin ni urejen spominski park, vendar toplo upam, da bo v bližnji prihodnosti.

Sama sem imela srečo v nesreči, da sem le teden dni po porodu odšla na predstavitev knjige »Prazna zibka strto srce« kjer sem spoznala Petro Urek, predsednico društva. Tako kot prvih nekaj mesecev po Pikini smrti imam tudi to srečanje zavito v meglo. Vendar mi je Petra izredno veliko pomagala, da sem vedela kaj in kako. Nihče ni mogel nase prevzeti moje bolečine, pa čeprav verjamem, da bi moja mama dala vse, da jo lahko sprejela vsaj nekaj nase. Vendar že to, da sem vedela po Petrih besedah kaj bo sledilo, je bilo ogromnega pomena. Bila mi je v veliko oporo, saj te v takih trenutkih najbolje razumejo le ljudje, ki so sami doživeli to kar sem preživljala sama. Dala mi je vedeti, da tudi če odreagiram iracionalno, je to nekaj normalnega. In pri njej sem dobila seznam točk, kako naj se ljudje vedejo do žalujočih staršev, ki je tako zelo resničen. Dala sem ga moji mami, pa prijateljici, ki mi ga je celo skenirala in mi ga naslednji dan poslala na moj elektronski naslov. In nato sem ga razposlala dalje. Vendar kljub vsemu je po taki izkušnji težko iti naprej, kot da se ni nič zgodilo. Žalujočim staršem veliko pomeni, da našega otroka ne zatajite. Sama vem, da je bila Pika tista, ki me je kot osebo do sedaj najbolj oblikovala. Kot pravi Petra »Včasih smo ganjeni zaradi nekoga, ki si upa vprašati o našem otroki. Žalujočim staršim smo naporni za okolico (in okolica je za nas). Besede »saj si še mlada, saj boš lahko imela druge otroke, mati narava je tako naredila, da je prav...« vse to so besede, ki bolijo pa čeprav niso zlonamerne, saj v nas prebudijo občutke krivde in jeze ter se zato pred okolico zapiramo.«

Sama zase vem, da nikoli več ne bom enaka kot sem bila. Izkušnja me je postarala, spremenila, zatresla je moje temelje, spremenila tudi moje vrednote in mišljenje. Vendar vem, da me moj otrok spremlja vedno in povsod.

Brina Knez

Kdo je ovadil župana?

V času drugega kroga volitev oktobra 2010 je nekdo poslal na državno tožilstvo anonimno ovadbo zoper sedaj že nekdanjega župana Občine Piran Tomaža Gantarja, kopijo pa Žurnalu - brezplačniku, ki z veseljem objavi vroče informacije, plačljivi resni mediji pa vse preveč preverjajo in anonimke običajno mečejo v koš. V anonimki naj bi pisalo kar nekaj neresnic in napačnih ugotovitev, so sporočili z občine, cilj pa je dosežen. Oblateni nekdanji župan naj išče resnico in anonimneža toži, če meni da je podal krivo ovadbo - in toži medij, če je dodal kaj svojega neresničnega. V pravni državi, o kateri vedno bolj govorimo, naj bi morebitnemu oškodovancu pomagali pri razkritju kriminalisti, sodišče pa bi moralo taka dejanja (anonimna pisma in ovadbe), ko se najde avtor, strogo kaznovati, kajti vse to kar se zadnje čase dogaja pelje našo družbo v nevarno smer. Anonimni pisci so v bistvo strahopetci ali nevarni zlobneži, ki niso pripravljeni za nekaj kar počenjajo - in so morda v to tudi res prepričani - zastaviti svojega imena in ugleda. In zakaj gre v primeru tokratne anonimne ovadbe?

Saša Pavček in Vojko Belšak gosta večera v koprskem gledališču

Gledališče Koper v letu 2010 obeležuje deseto obletnico delovanja. Odločili so se, da bodo mesečno prirejali večerne pogovore, pogovarjali se bodo z igralci, ki so gradili to gledališče, ki je v desetih letih delovanja imelo 1498 predstav, od tega 50 premier in 25 krstnih uprizoritev.

Eden takšnih zanimivih pogovorov v prostorih Gledališča Koper je bil pred nedavnim. Vodila ga je novinarka Radia Koper Nataša Benčič. Gosta večera sta bila dramska igralca Saša Pavček in Vojko Belšak, ki sta v tem gledališču pustila zaznavne sledi.

Moški in ženska, ki sta na odru večkrat nastopala skupaj, na koprskem in številnih drugih odrih oblikovala vrsto različnih vlog, ki so v nas spravljalje smeh, žalost, premislek, dvom. V analih koprškega teatra je Vojko Belšak zapisan kot prvi zaposleni igralec. »Number one« koprškega teatra, kot se je Belšak poimenoval v šali, kar si seveda lahko šteje v posebno čast. Večerni pogovor je potekal v zelo sproščeni atmosferi.

Saša Pavček je v zborniku, ki je izšel ob obletnici Gledališča Koper, zapisala: »Pojdimo v gledališče, pripravljeno je za darovanje. V teater gremo, ker radi hodimo človeku naproti.« V gledališču Koper in po številnih istrskih vaseh, se Saše lahko spomnimo v vlogi Luče v trpki komediji **Bužec on bušca jaz**, ki jo je odigrala kar 450 krat, v vlogi **Krčmarice Mirandoline** ter tudi v vlogi **Ane Živane** v Nušičevi komediji **Gospa Ministrica**. Kot

pravi Pavčkova je v Gledališču Koper, ki ga od njegove ustanovitve leta 2001 vodi režiserka **Katja Pegan**, vedno prijetno odigrati kakšno vlogo. »V koprskem gledališču se dobro počutim. Tu je majhen ansambel z izjemno vztrajnostjo, predanostjo delu in obenem se tu izredno veliko smejimo. V Koprju je veliko sproščenosti, medsebojnega sodelovanja, človeške toplote, prijateljstva, zato rada prihajam v ta prostor. Publika je izredno srčna in temperamentna. Temperament in čustva – to je tisto, zaradi česar sem rada igralka. Delo v gledališču je izredno odgovorno, garaško in zahteva celega človeka, predvsem pa veliko predanosti in veliko ljubezni. Vsi potrebujemo gledališče, ker je zrcalo nas samih, našega časa, obrazov, življenja,« je dejala Pavčkova.

Kako vidita drug drugega?

»Saša je vrhunska igralka. Po vseh bodicah je lahko hobotnica. Ima dejansko dosti več orožja, kot ga dejansko uporablja, zato se ji vedno z veseljem prepustim, kar se mi vedno dobro obrestuje,« je Vojko opisal Sašo. »Spominim se, ko sem Vojka prvič spoznala. Bil je nasmejan, šarmanten in dobila sem občutek, da ne bova imela nikakršnih problemov s sodelovanjem. In občutek me res ni prevaral. Je zelo

talentiran,« je dejala Saša za Vojka. Na vprašanja o igralcih, ki jih spoštujeta – pri nas in precej dlje voditeljice ne preseneča da je Pavčkovi ljuba Meryl Streep in Anthony Hopkins, presenečeni pa smo bili dejstva, da Julije Roberts ne mara Vojko Belšak. Belšak pravi, da se Julija Roberts ne mora primerjati s Sašo Pavček. Ne bi pa imel nič proti, če bi morda z njo kdaj igral. Na vprašanje iz občinstva, kaj jima največ pomeni v življenju, sta dejala, da njuna otroka.

Saša Pavček, diplomirana igralka, prvakinja SNG Drama Ljubljana, z več kot devetdesetimi vlogami, večkrat nagrada pisateljica in docentka za dramsko igro in umetniško besedo na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani, kjer poučuje predmet umetniška beseda.

Ko se ugasnejo odrske luči, kaj Saša Pavček najraje počne?

Pavčkova je zelo rada v miru, v harmoniji doma, rada ima naravo, družino, živali, rastline, dobre prijatelje, rada kuha. Obožuje plavanje, sneg in zimske športe, tudi jogo, rada spi in ceni vse, kar spada v sproščujoče in lepe trenutke življenja. Še danes veliko časa preživi na očetovem domu na Seči in tako je velik del njenega ustvarjanja

posvetila upodabljanju tukajšnjih ljudi – Istranov, njihovega življenja, temperamenta, navad, posebnosti in pa predvsem jezika, narečnih posebnosti ter ostalih jezikovnih prvin slovenske Istre. Zato je zaslužena dobitnica letošnje Kocjančičeve nagrade, ki jo obalne občine podeljujejo za posebne dosežke pri oblikovanju kulturne podobe slovenske Istre. Pri svojem delu pa je zelo samokritična, po vseh teh letih dela jo je še vedno strah nastopov, ima tremo, sooča se s krizami pred premierami. »Vsaka predstava - premiera je tveganje. Zato menim, da človek, ki si ne upa tvegati, v življenju ne mora biti igralec, ustvarjalec v gledališču. Moraš se vreči v morje in če splavaš, splavaš,« je dejala Pavčkova.

Saša je tik pred izdajo njene prve pesniške zbirke **«Obleci me v poljub»**, ki je nastajala 15 let. Zbirka vsebuje 45 pesmi, pretežno ljubezenske narave, zelo intimne, ki razkrivajo veliko čustev, ki jih je Saša preživela v svojem življenju. Eno pesmico, s pesniškega prvenca je ekskluzivno prebral Belšak, na zelo izviren način. Izdala jo bo pri založbi Miš. Zbirka izide novembra 2010. Predstavitve bo 28.11. 2010 v kinu Šiška.

Poljub kostum

Obleci me v poljub,
ko grem s korakom trudnim
spet zvečer na oder.

Ne reci mi,
naj se držim,
ne pljuvaj mi za vrat,

ne drži fig za srečo,
samo poljubi me
in me pusti samo.

Obleci me v polju
in ne sprašuj,
če me kaj greje.

Ne glej me v hrbet,
ko drsim v svoj luči
pred sabo,

obrni se in vedi,
da tvoj poljub
me stiska

in me osvobaja,
da to, kar sem in bom
nocoj na odru,
uglašuje v skladje
protislovja.

Oder, ti prazna dlan,
naj ti narišem črto preživetja!
Naj jočem, naj se smejem,
naj udari noga ritem!
Naj srce zaledeni,
naj radostno se vžiga,
naj se čuti podvojijo,
naj seme počni,
naj ljubim, naj mrzim,
naj bom neodločna,
naj glasba me znori,
naj plešem,
naj mi veter roke dviga,
naj mi angel boke ziba,
naj smrt počaka, zamudi, odide...

Obleci me v poljub
in ne sprašuj,
če me kaj greje.

V Piranu se počuti kot v razširjeni družini

Mestna knjižnica Piran je ob občinskem prazniku (15.10.) organizirala 3. Srečanje v Piranu. V čitalnici knjižnice je Ksenija Petaros Kmetec, bibliotekarka in skrbnica domoznanske zbirke v Mestni knjižnici Piran, predstavila gosta večera Pirančana Slobodana Simič Simeta, priznanega publicista in raziskovalca istrske ter piranske dediščine in tradicij. Večer je glasbeno popestril Gianni Colori, v razstavnih vitrinah pa smo si lahko ogledali vsa do sedaj izdana dela gosta. Veliko ljudi pozna Slobodana Simič Simeta kot velikega ljubitelja Pirana in morja ter organizatorja Domoznanskih četrtkov v Piranu, v knjižnici pa smo spoznali tudi zanimivosti iz njegovega

osebnega življenja, ki jih še nismo vedeli. Tudi preko projekcije svojih osebnih fotografij, ki jih je Sime komentiral na avtoironičen način in dodobra nasmejal številne prisotne. Povedal je, da se počuti v Piranu kot v razširjeni družini.

Slobodan Simič Sime je napisal 14 knjižnih del, med pomembnejšimi z domoznansko vsebino so: Piran na

robotovih stoletij, Koper na robotovih stoletij, še posebej pa publikacije s pomorsko vsebino: Z vetrom in vesli, Batane Istre, Restavriranje historičnih plovil.

V sodelovanju z drugimi avtorji je napisal še 5 knjig.

K temu je potrebno prišteti še nekaj deset katalogov, prispevkov za razne konference, kartografskih gradiv, brošur, skript za predavanje itd.

Do sedaj ima okoli sto objavljenih člankov v različnih revijah in časopisih.

Avtorsko končani pa sta tudi monografski deli Solinska plovila in Tradicionalna plovila Istre.

V zaključni fazi je tudi monografija o Hotelu Palace v Portorožu, ki jo pripravlja skupaj s prof. Tomijem Brezovcem.

AKV

Prvi center presne prehrane na Obali

Hiter življenjski tempo, stres, nepravilna prehrana so posledica raznih boleznih, ki pestijo vedno več ljudi. Ko prideš do takšne točke v svojem življenju, so tu ponavadi že hude zdravstvene težave. Odločiti se moraš za spremembo. Za tak korak se je odločila tudi Vesna Boroja iz Lucije. Po nekajletnem izobraževanju in presnem prehranjevanju je pogumno odprla prvi presni center na Obali – Fit bar Fresh4you v prostorih portoroških term LifeClass Portorož. Tako imenovane »raw food« restavracije najdemo že v številnih prestolnicah v tujini.

Med presno hrano štejemo sveže neobdelano sadje, zelenjavo, semena, oreščke, alge, določena naravno fermentirana živila, kalčke, ... Od klasične prehrane se razlikuje v tem, da ni procesirana, prav tako ni toplotno obdelana nad 45 stopinj Celzija. Da bi preželi kar največ hranil pa morata biti sveže sadje in zelenjava pridelana čim bolj organsko. Presna hrana zaradi priprave, vsebuje visoko vsebnost encimov, kar bistveno poveča zmožnosti za zagotovitev optimalnega zdravja. Presna hrana, med drugim, zagotavlja večjo vitalnost, več življenjske energije, splošno zdravje, pa tudi lepoto.

V prvem presnem lokalu si boste tako lahko naročil, tudi za domov, sokove iz svežega sadja in zelenjave, slaščice brez mлека, moke, jajc in sladkorja, pripravljene brez toplotne obdelave, brez konzervansov, umetnih arom, barvil in predelanih sestavin, presne solate iz sveže zelenjave in semen, presne krekerje in namaze, ...

AKV

www.primorski-utrip.si

NAROČILNICA
primorski utrip

IME IN PRIIMEK: _____

TOČEN NASLOV: _____

POŠTNA ŠTEVILKA: _____

LETNA NAROČNINA (12 števil) 12,00 EUR

DATUM: _____ PODPIS: _____

IZPOLNJENO NAROČILNICO POŠLJITE NA:
PRIMORSKI UTIP, OBALA 125, 6320 PORTOROŽ

informa

Zbledel spomin na padle v NOB

Če ne bi bilo še živečih borcev ali sorodnikov padlih bi marsikje po Sloveniji pozabili na ljudi, ki so v pravičnem narodnoosvobodilnem boju dali svoja življenja.

Tudi ob letošnjem 1. novembru, Dnevu spomina na mrtve, so občinska združenja borcev za vrednote NOB na Primorskem - in tudi drugod po Sloveniji, pri spomenikih padlim v času fašističnega in nacističnega

terorja v 2. svetovni vojni, organizirala žalne slovesnosti s polaganjem vencev.

Žal pa lahko ugotavljamo, da s časovno oddaljenostjo takratnih dogodkov mnogim politikom, županom, občinskim svetnikom, učiteljem,

župnikom peša spomin in prav zaradi tega - in kajpak tudi še vedno zaradi razdvojenosti slovenskega naroda na takšne in drugačne, usiha udeležba na žalnih slovesnostih.

Žalna slovesnost je bila tudi pri spominski plošči v Luciji. Obvestila jim je fotokopirala Pošta Lucija, za kar se ji javno zahvaljujejo. Žalni govor predsednika krajevne organizacije za vrednote NOB Jožeta Gerkšiča, recitacijo Marije Fatur „Pismo materi padlega partizana“ in petju Invalidskega pevskega zbora Piran je prisluhnila le peščica starejših občank in občanov, ki se še spominjajo vojnih grozot in trpljenja. V socialističnih časih so vsaj šole poskrbele in pripeljale mlade, da so lahko slišali govornike koliko trpljenja je bilo, ko so borci osvobajali našo domovino.

Na fotografiji Primorskega utripa: Žalna slovesnost pred spominsko ploščo v Luciji.

V spomin na padle pomorščake
Tudi letos, 16.10.2010, so se v Portorožu s polaganjem vencev spomnili padlih pomorščakov in podelili nekaj priznanj. Slavnostni govornik je bil Boris Pahor.

Vseh mrtvih dan

Dan, ko se vsak zazre sam vase in ve, da bo tudi za njega nekoč prišel zadnji dan.

V soboto, 30. oktobra, smo se poklonili spominu na padle partizane, internirance in mučeniško smrt borcev za svobodo slovenskega naroda.

Spominska plošča stoji v predverju Krajevne skupnosti Lucija. V tem predverju, ali podhodu v prostore Krajevne skupnosti in prostore dvorane sestankov in športnega udejstvovanja - žal - svoje velike in male motorje parkirajo motoristi, da je prehod otežen v druga stanovanja in v sramoto spominskemu obeležju padlim borcem. Motoristi so iz tega podhoda enostavno naredili motoristično garažo in do sedaj - kot slišimo jih še nihče ni kaznoval, in se odgovorni delajo slepe kljub pritožbam tamkajšnjih prebivalcev. Na dan počastitve mrtvim, so lastniki motorjev bili pismeno obveščeni, da so prostor izpraznili vsaj od 9. do 11. ure, ko bo tam komemoracija, toda zaman. Ob prihodu odbora so morali mlajši in starejši moški na rokah vlačiti motorje (pet komadov) na zunanji hodnik, ker se lastniki poživljajo na prošnje in ukaze. Na tem prostoru se je nato zbralo še kar precej ljudi, kljub temu, da so mnogi morali oditi na grobove svojcev.

Pri tej počastitvi spomina je nastopil Invalidski ženski pevski zbor iz Invalidskega društva Piran pod vodstvom pevovodkinje Mirjane Bonin iz Kopra kjer so pevlje tega zbora iz svojih zlatih grl prelepo zapele tri žalostinke in je članice ZB recitirala ganljivo Kajuhovo recitacijo »Pismo materi padlega partizana«.

Za ta dan in nastop se Zveza borcev za vrednote NOB pri KS Lucija vsem prisotnim lepo zahvaljuje za udeležbo in za položitev vencev, cvetja in sveč k spominski plošči. Dodamo še posebno zahvalo upravniku pošte Lucija, ki je pomagal poskrbeti za postavitve vabil za ljudi, in pa organizatorjem odbora ZB.

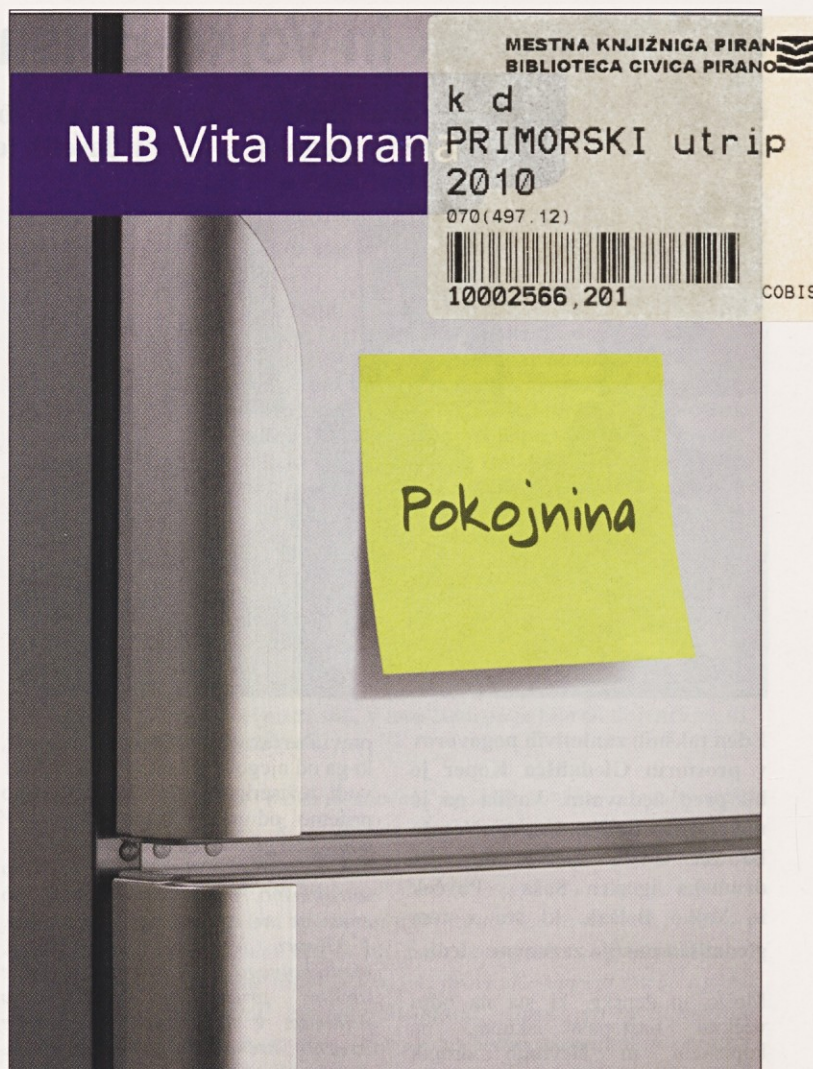
Pravtako se vsi prisotni zahvaljujemo Društvu invalidov Piran in njegovi predsednici Hildi Vuga, ki je, čeprav bolna, poskrbela, da je vse bilo z njihove strani lepo organizirano. In gospe Hildi voščimo čimprejšnje okrevanje.

Marija Fatur, Lucija

Skupna urgencia v SBI

S 15. novembrom 2010 bo v prostorih Splošne bolnišnice Izola začela delovati Centralna urgentna služba Obala.

Nujna medicinska pomoč bo delovala ponoči (od 19.00 do 7.00) in ob dela prostih dnevih (sobota, nedelja in prazniki non stop) v treh ambulantah v pritličju Splošne bolnišnice Izola (B hodnik), kjer bo v kratkem urejen tudi nov vhod v bolnišnico. Še naprej velja enotna klicna številka 112.

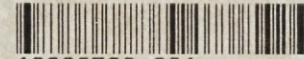

NLB Vita Izbrana

MESTNA KNJIŽNICA PIRAN
BIBLIOTECA CIVICA PIRANO

k d
PRIMORSKI utrip
2010

070 (497 . 12)

10002566 , 201

COBISS

Pokojnina

Ne pozabite na svojo prihodnost, da ne bo prihodnost pozabila na vas.

NLB Vita Izbrana je rešitev pokojninskih skrbi v obliki naložbenega življenjskega zavarovanja, ki se brezplačno prilagaja vašemu trenutnemu življenjskemu slogu in potrebam.

Vabimo vas, da se za več informacij oglasite v NLB poslovalnicah Koper, Pristaniška 45 (05 610 3050), Lucija, Obala 114 (05 617 51 02) in Izola, Trg republike 3 (05 663 06 00)

NLB Vita
Življenjska zavarovalnica

www.nlbvita.si

080 87 98

Zavarovalnica, ki trži in sklepa zavarovanje: NLB Vita, življenjska zavarovalnica d.d. Ljubljana. Zavarovanje tržita NLB d.d. in Banka Celje d.d. Banki pri tem nastopata kot zavarovalna posrednika ter za donose in izplačila glavnice ne jamčita. **NLB Vita Izbrana** ni depozit in ni vključena v sistem zajamčenih vlog. NLB Vita Izbrana je naložbeno življenjsko zavarovanje, pri katerem je donos odvisen od gibanja vrednosti enot premoženja vzajemnih skladov. Tveganje, da bi bil lahko znesek izplačila naložbenega življenjskega zavarovanja nižji od zneska vplačila v naložbeno življenjsko zavarovanje, prevzema sklenitelj zavarovanja. V primeru nastanka zavarovalnega primera NLB Vita, življenjska zavarovalnica d.d. Ljubljana jamči za izplačilo v višini zavarovalne vsote.

Slavnostna otvoritev koprskega nogometnega in atletskega stadiona

V petek, 29. oktobra 2010, so v Kopru svečano odprli prenovljeni nogometni in atletski stadion. Na nogometnem stadionu sta dve pokriti tribuni in ima 4221 sedišč. Naložba: 8,7 milijona evrov. V pričakovanju nova otvoritev: olimpijski bazen.

